

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Fordulat.

Budapest, július 11.

Gyors, de éppen nem váratlan fordulat következett be tegnap a kiegyezés dolgában. A fordulat nem volt váratlan, mert előkészítette a két miniszterelnöknek a király előtt való multheti tanácskozása. Azon a tanácskozáson ugy Széll Kálmánnak, mint Koerbernek alkalma volt a maga álláspontját kifejtetni s a kormányok álláspontjának kifejtése és az akkor folytatott megbeszélések eredményezték azt, hogy tegnap a két kormány fejei és szakminiszterei újra összeültek tanácskozásra.

Ennek a tanácskozásnak a jelentőségét és az eredményét sem félreírteni, sem tulbecsülni nem szabad. Megértettük igazi jelentőségét és érdeme szerint becsültük fel, ha konstatáljuk mindenekelőtt azt az eredményt, hogy ismét lehetővé vált a tárgyalások folytatása, ami különben nem mult eddig sem a magyar kormányon. A magyar kormány az érintkezés módjában, a tárgyalások formájában mindvégig teljes lojalitást és előzékenységet tanúsított, s így a tanácskozások fennakadására nem adott okot. Ez az ok egészen más körülményekben keresendő, de mindenesetre örvendetes, hogy megszűnt az okozata és elhárult az akadály a tárgyalás folytatásának. Ez már magában véve is eredmény.

A tegnapi tárgyalásnak első feladata tehát az volt, hogy megjárja azt az utat, amelyen a két kormány álláspontja egymáshoz közelebb juthat. Megnyugvással jegyezzük fel, hogy ez meg is történt. Arról természetesen szó sincs, hogy valamely végleges megállapodás jött volna létre. Csak az történt, hogy a miniszterelnökök és a szakmi-

niszterek beható tanácskozásai előkészítették azt az alapot, amelyen a minisztériumok szakelődői újra megkezdhetik a munkájukat, amelynek befejezésével a kormányok tagjai újra összejöhethetnek az alkudozás folytatására. Mindez olyan időben remélhető, hogy mire az országgyűlés összeül, teljesen kiüszult a helyzet és a kormány előterjesztéssel léphet a törvényhozás elé.

Ezt az előterjesztést a közvélemény teljes bizalommal, minden ideges nyugtalanság, minden türelmetlenség nélkül várhatja be és bizonyára fogja is bevárni. Hiszen ha eddig nem mutatott semmi idegességet, semmi türelmetlenséget, ezután már igazán nem volna megokolható a legcsekélyebb emóció sem. Valóságos oka eddig sem igen volt, mert az ország gazdasági érdekei egy pillanatig sem voltak veszedelemben. Ezeket az érdekeket Széll Kálmán és kormánya erős kézzel őrta, rendületlen elszántsággal és jól átgondolt szerves program szerint igyekezett érvényre juttatni eddig is. Ereje nem gyöngült, elszántsága meg nem rendült, programja sem lényegében, sem céljában nem módosult egy pillanatra sem. Küzdött és küzd tovább, feladatának teljes ismeretével, kötelességének teljes átérésével és felelősségének teljes tudatában. Ebben a küzdelmében a közvéleménynek jóformán osztatlan bizalma támogatta eddig is. Ezt a bizalmat meg nem ingathatta sem a helyzet bizonytalansága, sem az alkudozások rendjén beállott valóságos bonyodalmak és mondvcasinált komplikációk.

Most ezek a komplikációk elmúltak, a bizonytalanság oszlanl kezd és közelebb jött a kibontakozás reménysege. A tanácskozások újakezdésének az a pozitív eredménye, hogy

a megegyezés lehetősége, amely erősen elhalványult az utóbbi időben, ismét élesebb körvonalakban jelentkezik. A perspektiva biztatóbb lett. Az alkudozó felek között megszünt a merevség s helyét elfoglalta a kölcsönös méltányosságra való hajlandóság. Egyelőre ugyan csak a vámtarifa van szóban, de már ez is lényeges közeledést jelent s ha ez meglesz, akkor a további nehézségek könnyebben lesznek legyőzhetőek. A helyzetnek ez az alakulása mindenesetre alkalmas arra, hogy csökkentse azt az aggodalmat, amelyet a bizonytalanság esetleg okozhatott. És ha eddig méltó bizalommal kísérte a közvélemény a kormány küzdelmét, amelyet az ország igazaiért folytat, most ez a bizalom csak fokozódhat.

És bizvást állíthatjuk, hogy ha majd elérkezik az ideje a beszámolásnak, ha majd Széll Kálmán az ország tanácsában fel fogja táni azokat az eredményeket, amelyeket hosszú, kitartó, nehéz küzdelmével elérnie sikerült, akkor teljesen igazolva lesz az a bizalom, amely ezt a küzdelmet kíséri. A tárgyalások részleteit természetesen nem ismerhetjük, mert azokba a tanácskozás részesein kívül senki sincs beavatva; de azt komoly meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a tárgyalások eredménye ki fog elégiteni minden jogos várakozást. Ezt az eredményt, ha majd az ország színe előtt lesz, elfogulatlanul fogja megmérni és megítélni a közvélemény és erős a hitünk, hogy helyes mérték mellett az ítélet csak a hálás és lelkes elismerés lehet. Széll Kálmán arról fog beszámolhatni az országnak, hogy sikerült elérnie mindazt, ami elérhető volt, sikerült megvédenie az országnak minden lényeges és valóságos érdekét s nem kellett lemondania semmiről, ami ezeket az érdekeket veszélyeztetheti. És mert ezt az eredményt a

TÁRCA

Bogács az utszélről.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Bíte Pál.

Á fiatalok az orgonafák alatt ültek. Tempom után minden vasárnap ide telepedtek le. A kertnek ez a része domboldalon fekszik és szabad kilátást nyit a környékbéli szántókra.

Magda könyvvél babrál az ólén, esincs falusi ruhájában nagyon igénytelen és kedves jelensé, mint egy virágos rezedaszál. Alakja még inkább a gyermekre emlékeztet, mint a nőre. Melle alig mutat valamit; csak égő barna szemében, tartózkodó viselkedésében van valami a nagy lányok büszke komolyságából. Valami bájos kis rajzot olvasott éppen, valami apró elbeszélést, amelyre sokszor visszagondol az ember, ha egyszer olvasta.

— Valami bajod van, hogy nincs kedved semmihez? — szóló nehezeltő hangon a barna képű fickóhoz, aki mellette ült a kis padon.

— Tudod, hogy szombaton megkaptam a munkakönyvem, — felelt a legény olyan hangon, mintha valami nagy szomorúság volna ebben a dologban.

— Igen. Fel is diesértek a parasztok s édesapám is mondta, hogy mindig kedved volt a mesterségre.

— Hogyne lett volna kedvem rá. Nem holmi asszonyoknak való munka helytállni a kovácsműhelyben, meg a patkolásnál. Büszkeséget dagaszt az emberben. Hanem az is igaz, hogy ha olyan könnyű volt lemondanom a csavargó életről s mindig jó kedvvel csináltam a dolgom édesapád mellett és egyszer se hajítottam el a kalapácsot, mikor a tüzes vas-szilánkok meztelen

karomba vagy arcomba szuródtak, csak azért történt, mert mindig rád gondoltam a műhelyben is.

— No bizon ki is nevettelek volna, ha gyávanak mutatód magad!

— Most mégis gyáva vagyok elmondani valamit.

— Csak mondd el pedig szaporán.

— Arról akarok beszélni, ami velem történt, mielőtt édesapád fölcsedett az országtúrlól s testvéredül fogadtál. Egy belső hang kényszerít, hogy mindent elmondjak neked, különben nem tartanám magamat különbnek annál a hamislelkű parasztnál, aki felül szép piros almát rak a zsákjába s alulra rejt a rohadtakat, hogy megcsalja vele a gyantulan embereket a piacon.

— Ugy hát ne kinozz a kíváncsisággal.

— Tudom, hogy elfordulsz tőlem, ha megismeresz egészen.

— Ugyan ne légy gyáva.

A legény nagyot sóhajtott s kétségbeesett arccal nézett a napsugaras mezőségen hancurozó parasztyerekekre. Szomoru szívvel gondolta el, hogy az ő életének nem volt gyermekora. Meztlib, éhesen csatangolt az emberek között és sohasem ismerte a vidámságot. Olyan volt, mint a bogács, aminek az utszélen van a hazája és senki sem illet kedveskedő szóval. Aztán erőtt vett a szomorúságán s beszélni kezdett azokról a történetekről, amik megszegyenyítették gyermekkorát.

Elmondta, hogy miután az anyja leszámolt az élet nyomorúságával, nagyon az apja lába alatt volt s a szívtelen ember, akinek durva, kemény öklei voltak, végre is az utcára lökte. Az utcán nőtt fel hatéves korától, úgy mint az árokszálon a bogács, a nélkül, hogy valaki törődött volna a sorsával.

Egyeser bőrtönben ült négy napot apró lopásokért. A bőrtönben nagyon boldogtalannak érezte magát s megfogadta, hogy sohasem lop többé. Mikor megint az utcára került, egyideig a ko-

fákon élősködött, aztán mind jobban megbarátkozott az utcák tolvajnépével s megint csak kinyújtotta kezét a másé után. . . . Egyszer egy ártatlan lányka fülbevalóját tépte ki, hogy pénzt és szivarokat szerezzen, máskor valami szegény öregasszonynak rabolta el minden vagyonát, amit esztendőkgig kuporgatott fáza és nélkülözve, hogy megmentse magát betegsége alatt a kórháztól. . . . Elmult tizenhat esztendő, mikor egy nagyon hűvös őszi estén rátalált az öreg falusi kovács, Magda apja az országot árkában. Sok pálnkát ivott azon az estén s ugy rémlik emlékezetében, valakit megszurt, azért menekült a földkre. . . .

Magda az orgonába fogódzott olyan görcsösen, mintha nem is akarna tőle elválni. Szörnyű félelem fészkelődött a szívébe a legény szavaira s kicsordult a könny arcára. Aztán az a gondolat, hogy mindenki derék, becsületes legénynek ismeri Bandit falujukban, mióta velük él, kissé megnyugtatta.

— De akkor még nem tudtad, hogy bünt követsz el a gonoszsággal, ugy-e? — kérdezte remegő hangon.

— Nem, arra igazán nem gondoltam! Csak büszkeséget éreztem, mikor a többiek vakmerőségemről beszéltek. . . . Azokon a téli estéken ébredtem rá, milyen szennyes a szívem, mikor a bibliából olvastál édesapádnak s megfogadtam, hogy mindent elmondok neked. . . . Most bizonyosan haragot tartsz, hogy oly sokáig csaltalak hallgatásommal.

— Nem, nem haragszom rád, — mondta szomorúan Magda — most csak azon légy, hogy elfelejtsd azokat a történeteket. . . .

— Édesapád mesterségre tanított, amiből tisztességgel megélhetek. Tegnap azt mondta, ha a városba akarok menni, nem állja utamat.

— Ha odahuz a szíved, csak menj, — szóló bágyadtan Magda s közelebb húzódott az orgonához.

tegnapi nap ismét közelebb hozta, ezért időközönként örvendetes megnyugvással a tegnap bekövetkezett fordulatot.

BELFÖLD

A szalkai választás. *Lits Gyula* honterületi főispán a következő nyilatkozat közlése után a következőképpen nyilatkozott:

Az Alkotmány július 8-iki számában „közvetlenül jól értesült forrásból” azt írja, hogy a szalkai kerületben *Lits Gyula* főispán maga vezeti a korteskedést *Konkoly-Thege* mellett s hogy, hírszerint, a szolgabírákat és jegyzőket maga elé citáltatta s kiadta nekik a rendeletet, hogy *Konkoly* győznie kell, — mert *Széll Kálmán* egyenesen megparancsolta neki. A főispán ezt nem tette. Hanem azt igen, hogy a főispán a szolgabíróknak — kinek az egyik jeltől az atyja s ki ellen a múlt választás alatt panaszok merültek föl, hogy alantas közeget atyja javára befolyásolja — azt tanácsolta, hogy állonk és tapintatosan tartandó, ha a választási kampagne alatt szabadságot venne és a kerületet elhagyandó, mely tanácsot a főispán bíróról ur, igen helyesen, meg is fogadott. A jegyzőket pedig arra figyelmeztette, hogy semmiféle hatósági pressziókat engedni nem kötelesek s polgári jogukat szabadon, tetszésük szerint érvényesíthetik. Ez a főispánnak az említett kényes körülménnyel fogva nemcsak joga, de kötelessége is volt s erre senkitől parancsot nem kért és nem kapott. Az sem igaz, hogy *Hontban*, „ma is túlsóli rendszer van s ott ma is még sok leplezni való van”; mert ott ma mindenkinél jogos panaszát meghallgatják és törvényesen elintézik. Az azonban igaz, hogy az én főispán-ságom bizonyos aspirációknak nem vágott be, mert én sem bosszúvágyak kielégítésére, sem hőbortok számra hapható nem vagyok és nem is leszek. Kiváló tisztelettel *Ipolyság*, 1902. július 9. *Lits Gyula*, főispán.

A szerb egyházi kongresszus. *Karloczáról* jelentik: A szerb nemzeti egyházkongresszus félszakított a költségvetés részletes tárgyalását és tegnapi ülésén *Drakulics Pál* zombori kongresszusi képviselő mandátumát vette tárgyalás alá. Heves vita után a kongresszus egy szavazati többséggel elhatározta, hogy *Drakulics Pál* választása dolgában vizsgálót rendel. *Grulics* pakráci kongresszusi képviselő mandátumát megsemmisítette a kongresszus, mert a vizsgálat kiderítette, hogy a választás nem volt szabályszerű.

— Tudom, megvetsz. Csak sajnálsz elküldeni falutokból.

— Miért? Ha árván nem maradsz, minden másképpen történik — mondta élénken a lány — mióta velünk élsz, épp oly derekasan viselked magadat, mint a legkülönb legény falunkban.

— Nem neheztelsz rám?
— Esemben sincs.
— Mit szólsz hát, rászánjam magam a vándorlásra?

— Azt neked kell elgondolnod.
— Nem akarsz marasztalni...
A legény tekintete a kerteken túl elterülő szántókra esett. A napfényben uszó földre, ahol minden oly vidám, szabad és világos... Osszehasonlította magában azt az életet, amit a nagyváros piszkos utcáin töltött, azokkal az esztendőekkel, amikor a kis faluban élt le, ahol paszirtaszó kíséri a szántóvető embert munkájában s virágok himezik mindenfelé a mesgék széléit; s nagyon fájt neki, ha arra gondolt, hogy nem sokára elszakad erről a tájról s különösen ha arra gondolt, hogy Magdát sohasem látja többé...

— Mondandám, hogy maradj, de ha egyszer mégis eszedbe jut a város s meg találsz bannit, hogy a mi csendes kis falunk határához kötötted életedet, majd minden elégedetlenségnek én leszek az oka — felelt szorogó szívvel Magda.

— Miért kíváncznék a városba, nem volt ott egyetlen boldog napom se, aminek az emléke ne bántana... A szántókról kóborló szél megmozgatta a kert bokrait, Odaszórt a lesárgult leveleket a domb aljához.

Magda érezte, hogy ujjaira szorul a legény erős keze s mintha bucsut mondana a szemével, úgy a szívébe fogódzott a nézésével, hogy fájt neki.

Hirtelen odahuzta magához egészen a lehajló orgona-ágat, hogy eltakarja vele égő arcát, aztán mintha a szél tépte volna ki ujjai közül, föleresztette az ágat, amely elválasztotta őket.

— Ha igazán jobb szeretsz itt, hát maradj nálunk, — mondta küsső fátyolozott hangon a legénynek.

A kiegyezés.

— *Budapesti Napló* tudósítójától.

Budapest, július 11.

A két kormány tegnapi tanácskozásának pozitív eredménye, a mi értesülésünk szerint, egyelőre az, hogy a kormányok szakelődői össze fognak ülni a vámtarifaférfetekelet folytatása végett. A tegnapi konferencia során sikerült az értekelet folytatására az alapot megtalálni és most már a szakreferensek dolga lesz a miniszterek által adandó instrukciók szerint a részletek kidolgozása, hogy azután a kormányok újra tovább tárgyalhassanak.

A magyar miniszterek már elutaztak Bécsből. *Stell Kálmán* miniszterelnök még tegnap este tért vissza Rátótra, *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter pedig ma érkezett vissza Budapestre. *Darányi Ignác Wildingen* fürdőbe utazott. A két kormány szakelődői ma megkezdték a kiegyezés ügyében való tanácskozást. Ma délután arról a modus procedendiről értekeztek, melyet a vámtarifa harmadik olvasásánál követni fognak. A harmadik olvasás maga csak július vége felé fog megkezdődni és ennek befejezése után várható a miniszterelnökök és a szakminiszterek újabb összejevetele, esetleg a végleges megállapodások létesítése végett. Minthogy pedig a szakelődők munkája előreláthatólag több hetet fog igénybe venni, a minisztereknek nyilván csak közvetlenül az országgyűlés őszi ülésének megkezdése előtt lesz módjukban újra összeülniök a tárgyalások finacizálásáig.

Hogy ezek az újabb tárgyalások megegyezésre fognak-e vezetni, azt természetesen most még nem lehet tudni. Annyi történt mindössze, hogy a kormányok érintkezése újra lehetővé vált, és pedig, amint már említettük, a múlt héten a király jelenlétében történt megbeszélések eredménye gyanánt. És hogy az érintkezés fonalát most vették újra fel s a vámtarifa harmadik olvasására az előkészületeket már most teszik meg, annak az oka, hogy a magyar kormány az ősszel egybeülő országgyűlésnek mindjárt az ülésnek megkezdése után óhaj előterjesztést tenni.

Bécsből a következő hírek érkeznek az oda-váló körök értesüléseiről és felfogásáról:

Bécs, július 11.

Ma délelőtt megkezdték a szakelődők az osztrák minisztériumban előzetes tanácskozást a vámtarifa harmadik olvasásának módozatairól. A harmadik olvasás, hírszerint, július 23-ika körül fog megkezdődni.

Bécsi politikai körökben azt tartják, hogy a nehézségek, amelyek eddigelé gát vetettek a kiegyezési tárgyalások elé, immár végképpen megszűntek. Reménylik, hogy sikerül a két állam vitális érdekeit kölcsönös méltányossággal összeegyeztetni.

Egyik legfontosabb kérdése a küszöbön álló tárgyalásoknak az állategészségügyi egyezmény, amelynek egyes intézkedései ellen magyar részről többször óvatst emeltek.

Az osztrákok által követelt intézkedéseket a magyar kormány erőlesen ellenzi, míg az osztrák kormány az ausztriai iparikkal Magyarországon való forgalomba hozatalának korlátozását kizárta.

Az állategészségügyi egyezmény dolgában a jövő hét folyamán szűkebbkörű konferencia lesz, amelyen a szakreferensek fognak tanácskozni. Ezenkívül még az átutalási eljárás, az osztrák cégek magyarországi raktárainak megadóztatása és a határszéli forgalom kérdése is szóba kerül majd a konferenciákban, amelyekre vonatkozólag biztosra veszik a kölcsönös méltányos egyezmény megkötését.

A *Neue Freie Presse* estilapja szerint értesülés szerint bécsi politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy bár a magyar kormány részéről tegnap nem történt olyan nyilatkozat, hogy a nyersanyagvámkra vonatkozó követeléseit elejti, de mindenesetre felismerhető volt a hajlandóság arra, hogy ezt a kérdést kompenzáció útján simítsák el.

A *Fremdenblatt* estilapja szerint mint kiválóan kedvező jelenséget fogják fel azt az értesülést, hogy a vámtarifa harmadik olvasása ebben a hónapban megkezdődik. A szakreferenseknek a további tárgyalásokkal való megbízása csak egy valószínűségi közegjelést jelenthet.

KÜLFÖLD

Édvárd királyt újra operálják. Londoni jól értesült udvari körökből jelentik, hogy a koronázást azért siettetik, mert a királyon a legközelebbi hat hét alatt újabb operációt kell végbevitni. A koronázás nagyon egyszerű lesz, nehogy a királyt fölizgassák. A második operáció épp oly veszélyes és épp oly fájdalmas, mint az első.

Egy másik londoni távirat jelenti, hogy a király kitűnően alszik; altatószereket soha sem használtak. Általános egészségi állapota kitűnő. Jó színben van s a legjobb hangulatban van. Valamilyen gonosz betegségnak gyanuja sincs. Egyik angol orvosi lap azt írja, hogy a király gyógyulása gyorsabb volt, mint remélni lehetett. A seb jól gyógyul. A váladék mennyisége kevesbedik, de a seb még folytatás mély s hogy alapos legyen a kezelés, belőlről kell kezelni. Ezekhez a demontikhez azt a megjegyzést fűzik, hogy előlajak alig érik el. A népet csak egy nyilvános bulletin nyugtathatja meg, melyben a királyt kezelő orvosok nevőkkel minden további aggodalmat alaptalannak tartanak. Csak a hét végén lesz konstatálható, hogy elkerülhető-e egy második operáció vagy nem. Erre viszont nekünk az a megjegyzésünk, hogy az orvosi bulletinek nyilvánosan jelennek meg mindennap, az orvosok aláírásával, a mint minden londoni lapból konstatálható. A mai orvosi jelentés így hangzik:

A király állományon jól alszik és állapota minden tekintetben tovább javul.

Londonból jelenti egy magántávirat, hogy a király sebe nagyon lassan gyógyul s előreláthatólag sokáig tart, míg a király minden veszedelmen túl lesz. A királynak átvitele a királyi yachton Portsmouthba, amelynél ugyanazon rendszabályokat követik, mint akkor, mikor a király eltörté térdét, csak az időjárástól függ.

London, július 11.

Mint a *Reuter-ügynökség* értesül, az idegen udvarokat nem fogják hivatalosan meghívni a koronázásra.

Francia kritika a hármasszövetségről. A párisi *Eclair* figyelemreméltó cikkelyt közöl a hármasszövetség megújításáról. Ha katonai megállapodások is volnának a hármasszövetségben, írja az *Eclair*, akkor e szövetség fenyegetne bennünket; e nélkül azonban semmi egyéb, mint olyan elveknek a kinyilatkoztatása, amelyek senkit sem köteleznek semmire és senkit sem igazgatnak. Különbösen is éppen most, mikor a politikai szövetséget aláírták, kezdődik a kereskedelmi háború a hármasszövetség tagjai között. Ennyi változás mindenestre történt a hármasszövetségben és ennyi nekünk éppen elég!

Viktor Emánel oroszországi útja. Tegnap este 11 órakor indult oroszországi útjára *Viktor Emánel* olasz király. Nagy katonai és polgári kíséretén kívül vele ment *Ponzo-Vaglia*, a királyi ház minisztere, gróf *Gianotti* főszerintármester és *Brusati* főhadsegéd. Milanóban csatlakozott hozzá *Prinetti* külügyminiszter és *Orinetti* követéségi titkár.

A király reggel 7 órakor Alaba, 8 óra 18 perckor Trentoba érkezett s Alától kezdve ma délután két óráig osztrák területen utazott. A szövetség hatalom területén való átutazás nagyon különös külsőségek közt ment végbe. Az egész területen meg sem igen állott a királyi vonat, kivéve Bozont, ahol lokomotívot kellett cserélni. Ott is mindössze hét percig vesztegelt a vonat. Gond semmi hivatalos fogadás. A jó osztrákok gondoskodtak róla, hogy a lakosság még kendőlegentéssel se üdvözölhesse a szövetségés szuverént: a pályaudvart hermetikusan elzárták a közönségtől. *Viktor Emánel* néptelen, csöndes, megrendszabályozott és cenzurált Ausztrián utazott át. Ha valahol, ugy ott zavartalanul elmélkedhetett a hármasszövetségről. *Innsbruck*ból is csak annyit jelentenek, hogy ott a királyi vonat csak öt percig állt s a király nem szállt ki. Fogadás nem volt, mert a király szigorú inkognitóban utazik.

Egy éjjel érkezett római távirat megerősíti azt a hírt, hogy a cár és a német császár még az idén viszonzózik az olasz király látogatását. A német császár Rómában tartózkodása alkalmából jelen lesz Goethe szobrának ünnepélyes leplezésén.

Berlin, július 11.

Az olasz király holnap reggel utazik át *Berlin*ben. Az udvari vonatot a körvasuton az egész városon körül veszik. Az elindulás a sziléziai pályaudvarról történik, ahol a király az olasz nagykövetség tagjait fogja fogadni.

A kétkulacos Vatikán. Loë tábornok bonni beszéde után *Rampolla* ravasz álláspontra helyezkedett. Megvárja, lesz-e folytatása a tett mezején ennek a beszédnek s *Vilmos* császár megszűnteti-e a jezsuita-törvényt. Addig *Rampolla* egyik lapja támadja a tábornokot (erről tegnap adunk hírt), másik lapja meg dicseri a császárt. Az utóbbiról a következők hirt kaptuk:

Az *Unita Cattolica*, mely főképpen a szerzetes-rendek érdekeit védelmezi, fölülte magasztalja a német császárt s azt hiszi, hogy az aacheni beszéd következőképpen a császár most már jól fogja fuggeszteni a jezsuitákat Németországból kirekesztő törvényét. „*Vilmos* császár, írja a vatikáni újság, nem magasztalta volna annyira a német szerzeteseket, ha nem gondolta volna, hogy már elérkezett a jezsuita-törvény felfüggesztésének az ideje. Mig a francia köztársaság a szegény szerzetesek és apácák ellen dühöng, addig a német birodalom megnyitja kapuit a számuzőtték előtt s hatalmának érzetében kineveti ama gyöngéknek az aggodalmát, akik a jezsuita-kolostortól remegnek. Ily módon az irgalmas Isten földi helytartójának, a pápának Németország nyujt vigaszt ama bántalmakért, amelyekben más országok részesültek.”

Az orosz paraszok torrongása. Magánlevelek után bővebb értesítések érkeztek az oroszországi parasztorrongás legutóbbi eseményeiről: Ezekből ki-tűnik, hogy a szászárói zendüléseket politikai jellegű tüntetés előzte meg. A déli oráokban egy csapat ember a szászárói színházterén veres zászlót bontott ki és kiáltványokat osztott szét az összegyűlt nép között, mely azt hangoztatta, hogy a paraszok súlyos gazdasági helyzetét az uralkodó politika idézte elő, mely a gazdagokat támogatja, ellenben a szegényeket elnyomja. A tüntetőkhöz nagy néptömeg csatlakozott, amely kedvet mutatott a Sándor-utca nagy füzület le-rombolni. A helyszínen megjelent rendőrség ugyan letartóztatott hetven embert, de nem volt képes a nyugtalaniságot teljesen ellojtotni. A nép ellátta az utcaikat és ki akarta szabadítani az elfogottakat. Este-felé a helyzet nagyon válságos lett, mert a határfő munkások a tüntetőkhöz csatlakoztak. Csak ekkor hivattak katonaságot, melynek komoly közelem után sikerült a zavargókat szétkergetni és a rendet helyre-állítani. Számos ember megsebesült, több mint száz embert letartóztattak. — Még komolyabb jellege volt a Csernicov-kormányzóságban lezajlott zavargásoknak, melyek a földbirtokosok ellen irányultak. A parasz-
tövek között ugyanis hamisított ukázokat osztogattak szét, melyekben el volt mondva, hogy a föld a parasz-*tövek*, akik azokat arcuak verejtekével munkálják és az államot tartják fenn. A zavargó paraszok először a Lisztovskij államtanácsos tulajdonában levő uszerjei földbirtokra mentek, hogy kirabolják. De egy szotnya urali kozák körülkerítette a tüntetőket és helyreállította a rendet. Később megérkezett Andrejevskoo kormányzó Szemesenok csendőrpáncsokkal és Parade-*lov* attaséval, hogy a paraszto-
*tövek*ket megnyugtassák és őket faluikba való visszatérésre rábírák. A kormányzóval egyidőben egy zászlój gyalogság is érkezett. A kormányzó a nyílt mezőn megesküdtette a parasz-*tövek*ket, hogy sohasse bolygatják többé az agrár kérdéseket, hanem engedelmessékedni fognak a hatóságok rende-
leteinek.

Választott bíróság. A vatikáni amerikai megbízott alkudozásai a Szentszékekkel nem vezet-*tek eredményre*, s ennél fogva a washingtoni kabi-
*net*et kijelentette, hogy a vitás kérdést hajlandó választott bíróság ítélésének alávetni. Arról van szó, hogy azon kárpótlási összegget állapítsák meg, melyet az Egyesült-Államok a Filippiszigeteken levő szerzetesi javakért lefizetni tartoznak. A Va-
tikán elfogadta ez ajánlatot. A Szentszék két tagot küld a választott bíróságba, kettőt küld az amerikai kormány, az ötödik tagot egy semleges ha-
talom küldi. *Taafft*, az amerikai megbízott, az indiai alkirályt óhajítja ötödiknek.

HIREK

Budapest, július 11.

BUDAPESTI NAPLO. Július 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azo-
kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A hadgyakorlatok. Az idei nagy hadgyakorlatok a Morva-mezőn és a Kárpátok alján lesznek s a király is jelen lesz rajtuk. A külöldi udvarok részéről megjelenik a román trónörökös, Németország részéről valószínűleg a trónörökös.

— **Láng Lajos** kintüntetése. *Kopenhágából* jelentik, hogy az ott második kongresszusán tartó nemzet-
közi tengerészeti egyesület Láng Lajos kereskedelem-
ügyi minisztert tiszteletbeli elnökévé választotta.

— **Egy angol tudós nálunk.** Macaulay-Tre-
velyan angol tudós, aki a román kérdés tanulmányoz-
sására jött Magyarországra, tegnap dr. Wolfner Pál
társaságában Kolozsvárra érkezett. A tudós professzor
a város meglekítése után látogatást tett Sándor Jó-
zsefnél, az EMKE alnöknénél, majd a kiválóbb rom-
ánokkal érkezett. Este táviratot kapott, amely arra
készítette, hogy azonnal visszautazzék Angliába. El-
utazása előtt kijelentette, hogy tapasztalatairól tanul-
mányt fog írni.

— **Trónörökösünk angol kintüntetése.**
VII. *Eduárd* angol király, mint velünk közlik,
Erzene Ferdinánd főhercegnek a *terészelagné* nagy-
*keresztjé*t adományozta. Az erre vonatkozó dekrétum
aláírása csak a király betegsége miatt késett.

— **A montenegrói lakodalom.** *Cettinjéből* táv-
iratozók: Mirkó herceg menyasszonya családijával
délután 3 órák Njegusba érkezett, ahol Daniló
trónörökös nagy néptömeg ovációi közt üdvözölte. A
város tel van lobogóva. A városi hatóság a meny-
asszony tiszteletére bankettet rendezett. Az olasz
követség a turini gróf vezetésével déliben Cettin-
jébe érkezett. Délután 4 órák a fejedelem ünnepes
kihallgatáson fogadta a követséget. A palotában katonai
tiszteletben részesítették és a felállított zenekar
az olasz himnuszt játszotta a palota előtt egybegyűlt
néptömeg újabb ovációi között. *De Libro* tengerenagy
az olasz király kéziratát hozta *Miklós* fejedelemnek és
Mirkó hercegnek, továbbá egy pompás gyémánt-
diadémet a menyasszony részére, mint az olasz ki-
rályi pár ajándékát. Este nagy diplomáciai ebéd, ki-
világítás és tűzijáték volt.

— **A bursok bánata.** Vilmos német csá-
szár, aki nemrég résztvett a bonni egyetemi
diákok borussziai lakomáján, szűk körben arra
figyelmeltette a borusszia tagjait, hogy ne hódol-
janak olyan nagyon az ivásnak. Ez a császári szó-
tulajdonképpen nagyon hatalmas. Még szétrob-
banthatja az egész bursrendszer. Mert mit csinálnak
ma a német diákok, ha nem ihatnak olyan sokat?

— **A zággrabi katonai jubileum.** Báró *Bechtolsheim*
hadtestparancsnok holnapi 50 éves szolgálati
jubileuma alkalmából tegnap este és a mai nap fo-
lyamán Zággrába érkeztek a 18. hadtesthez tartozó
tábornokok és tiszti küldöttségek, ugyszint a 15.
*dragonyos*ezred és a 12. desidásezred küldöttségei. A
tábornoki karból már ott vannak: Matt altábornagy
Eszékéről, Sandmann és Wawra vezérőrnagyok Péter-
váradról, Urban vezérőrnagy Eszékéről, Csanády vezér-
őrnagy Fiuméből és *Sziliviny* vezérőrnagy Marburgból.
A 15. dragonyosvezred küldöttségének tagjai: *Fiedler*
ezredes, *Brosch* százados és *Tellersperg* főhadnagy, a 12.
desidásezred küldöttségének tagjai: *Schilling* őrnagy és
Thurn és *Fröhlich* századosok. Azonkívül Zággrába
érkezett *Zubach* százados, aki évek hosszu során a
hadtestparancsnok hadsegéde volt, továbbá *Wasserthal*
százados a 7. gyalogsági hadosztály vezérkará-
nak főke, továbbá az 5. desidás-ezred képviselőitben
Plaushnitz ezredes, *Karapancsa* és *Nugens* századosok,
Wintelmann főhadnagy és *Afan* hadnagy, végül a többi
ezred és oszattest küldöttségei. *Tamássy* Árpád ve-
zérkari alezredes, akit ő felsége különös utasítással
küldött Zággrába, ma este 7 órák érkezett meg. A
tábornoki kar, továbbá az idegen törzs- és főtisztiek
a délelőtt folyamán tisztelegtek a hadtestparancs-
noknál.

Ma este 8 órák a hadtestparancsnok tisztele-
tere gróf *Khuen* Héderváry bálnál ebéd volt, amelyen
35-en vettek részt, köztük *Tamássy* alezredes, a
király külön követe, továbbá a tábornoki kar és a
polgári hatóságok fejei. Az ebéd alatt a 15. gyalog-
ezred zenekara játszott. Este fél 10 óra felé a hely-
őrség összes csapatainak 500 embere fátylós menetet
adott a hadtestparancsnoknak, a menet élén a 16.
gyalogezred zenekara ment.

— **Tisztelegés.** A pécsi vasutasok olvasókörének
kilenc tagból álló küldöttsége *Brisits* Géza elnök ve-
zetése mellett tegnap tisztelegte *Ludavigh* Gyula főrendi-
házi tagnál s átnyujtotta neki az olvasókör felvirá-
gása körül szerzett kiváló érdemeiért díszvédnökévé
való megválasztásáról szóló diszkolevet. Az elnök-
igazgató kegyesen fogadta a küldöttséget s jóakaró
támogatásáról biztosította az olvasókör vezetőségét.

— **A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézte**
igazgatóságához több rendbeli átirat érkezett, mely az
egyik irodalmi vállalat kiadója által az intézethez in-
téztett felvilágosító levélnek a lapokban ismertetett
tartalmával foglalkozik. Az intézet igazgatósága az
iratok ügyében csak legközelebbi rendes ülésén fog
határozni.

— **Villámcsapás egy temetésen.** *Boroszlóból*
táviratozók, hogy ma Neudorfban egy temetésen a
villám két férfit és egy asszonyt agyonujtött. Két
ember súlyosan megsebesült.

— **Az űv Hadserege** Budapestén. Fényes
szenczióti várhatnak azok, akik Budapestén nyaral-
nak. Ekotikus társaság jön ide augusztus közepe tá-
ján, megmenteni a jó magyarokat a menyország szá-
mára. Az űv Hadseregének vezérkarához és jeles
generálisához, *Booth*hoz lesz szerencsénk. Maga a ge-
nerális írta meg az örvendetes hírt egy budapesti
űsmercsének. Hogy minő látványban lesz részünk,
azt elárulja a társaság mostani berlini szereplése,
amelyről a következőket olvassuk:

A társaság most Berlinben folytatja a munkáját.
Naponta tart közös gyakorlatot, amelyre az űvterem
zsufozálag megtelik iparosokkal, polgáremberekkel,
munkásokkal, cseledeleányokkal és diákokkal. A pó-
diumon a német brigád egyes tőrszakra ott ül, míg a
teremben körülkörtül katonák és harcsonk foglalnak
helyet a hallgatók között. Egy ezredes, aki különben
igen szimpatikus kü sejú ember, megnyitó-dalt énekel,
amit hosszu ima követ. Minden arról ábátit sugárzik,
amely a környezetben is megkapja a hallgatót s ér-
thetően teszi némileg azt a nagy sikert, amit az űv
hadserege Angliában az iszákosok s naplopók jöura
terelésével elért. Még néhány ének hangzik el, még pár
imát mondanak, aztán megjelenik egy szikár, teleh
bajú és ősz szakállu aggastyán: *Booth* generális,
az űv hadseregének a lelke.

Angolul beszél s egy fiatal segédtisztje tolmá-
csolja a szavait. Elősbőben rendesen elmondja, milyen
sikere volt az eddigi gyakorlatoknak, harminec, negyven,
sőt ötven hívó tértelt le szavára *Jézus* Krisztus
előtt. Aztán áttér az örökkévalóságra s eeseteli,
mennyire nem mérhető ez az idővel s milyen képtelen
az emberi elme arra, hogy fogalmat alkosszon róla.
Nem hangozthatja eléggé az örökkévalóság végtelensé-
gét, mennyidörögne kellene az emberek túléb azt,
hogy: örökké a pokol tüzében fognak győrdődni azok,
akik nem szorgálják *Jézus* Krisztust. Aki nem tér-
del le, örökké a pokolban fog égni. Ma este azonban
van alkalom a megtévedt lelkeknek a javulásra s a
bűnbánatra. Jöjjetek tehát, ti szegény lelkek, akik
nem akartok a pokolban elkárhozni, térdeletétek le,
térdeletétek le!

Mindig hangosabbá válik az aggastyán hangja,
mindinkább szilajabbak lesznek a mozdulatai, de még
mindig nem éntekzik senki. Letérdelteti az egész
gyülekezetet, hogy imádkozzék azokért, akiknek nin-
csen bátorságuk, hogy elébe járuljanak, megint
ülnékek és élénkeik az Alleluját, — végre megjelenik
az első bányák s letérdel az emelvény előtt. Mind-
járt mögötte jön a második s a tábornok arcán győ-
zelem mosolygás jelenik meg. Most már tudja, hogy
jön jön a többi is.

Eleinte ugyan mintha hiába hívna; hiába éne-
kelt ura és urja s küldi a tiszteit a hallgatóság
egyes tagjaihoz is, hogy azoknak az ég gyönyörűsége-
iről s a pokol remületeiről beszéljenek. Végre meg-
jelenik a harmadik lélek. Jön a negyedik, ötödik,
hatodik új hívó. A huszadik, huszonegyedik és hu-
szonzkettedik is megért. Az areok mindinkább kivül-
ladnak; a bűnbánók a melükket verdesik, a nagy dob
zug, valóbanyszor újabb számat kiált az űreg, a nagy
trombita barsog.

— Örüljétek, katonák, a harmincadik lélek is
itt van!

De ott fón az emelvényen is már egész mások
az emberek, mint az előbb. Ledobják magukat a
földre, sűrő hangon hívják a társaságot, majd megint
fölállanak, hogy imádkozzanak, letérdelnek s kézzel-
lábal verik a taktust az énekhez, amiket most már
megszakítás nélkül hangoztat a gyülekezet. A terem-
ben azonban időtámad a reakció is. A tiszték éles
megjegyzéseket kénytelenek meghallgatni, ugyonnan
kérdezik őket, vajjon csakugyan csupán az a jó ke-
resztény, aki odajut a pódium elé, letérdel s számot
kap az űv hadseregében. A jökevdű berlini polgár
utánozza a tapsolást s számokat ordít a levegőbe,
mert ezzel csinos zenebontat csinálnak. Közben egyre
hangzik a lázas pirban égő űreg velőgkí erő kiáltása:

— Örüljétek, a negyvenkilencedik lélek is meg-
tért s az ötvenediknek is jönnie kell!

Meg is jön rendesen, bár ilyenkor már a terem
is jöcskán megürült. S az ifjú hölgyek, akiknek olyan
részletességgel megmagyarázták odabenn a meny-
ország s a pokol viszonyait, a friss levegőn rendesen
mégsem az űv hadserege, hanem a különböző hu-
szár- és tüzérezredet írant mutatnak féltreismeretlen
jöindulatot.

— **A kolozsvári katonai ünnepek.** Kolozsvárról
jelentik, hogy *Probst* tábornakserege, az 51-ik gyalog-
ezred tulajdonosa elutazott. Az ezred ünnepe még
folyton érkeznek üdvözlő levelek és táviratok. Tá-
viratot küldtek: *Erzsébet* főhercegnő, *Károly István* fő-
herceg, *Krieghammer* hadügyminiszter, *Succovaty* és
Ferczek tábornakserege, *Pazy,* *Arlow,* *Steeb,* *Skrbanek*
altábornagyok, *Steinberg,* *Chavanne-Wöber,* *Buennmer,*
tábornokok, a 81., 82., 64. gyalogezred, a 28. és
28. vadászszázalok és mások.

— **Az odvoroel megváltó.** Szlavónia *Odvoro*
nevé küszögében, mint Zággrából jelentik, egy tizen-
kilenc éves szép fiu csodájára járt a nép. A fiu azt
hirdette, hogy álmból fölélbrezette egy angyal s
elvezette a bresini templomba, ahol érmét adott
át neki, amelynek ez a felirása: *Jézus utolsó földi vá-
dorlása. A fiut elvitte az anya a pozsegi templomba
s ettől kezdve tömegesen zarándokolt hozzá a nép.
A fiu most hirtelen eltűnt, de a nép mint új Messiást
visszavárja.*

— **A Nemzeti Szövetség közgyűlése.** Az Or-
szágos Nemzeti Szövetség vasnap délelőtt 11 óra-
kor, az Újvárosbába társalgótermében tartja felvtató-
lagos közgyűlést.

— **Lányok, akik veszélyeztetik egy királyság biztonságát.** Gnesenben, a porosz birodalomba került lengyel városban történt, hogy a rendőrség behatolt a leánygimnáziumba, azzal a gyanuval, hogy a gimnáziumban tanuló lányok *összeesküdtek a porosz királyság ellen s veszélyeztetik annak biztonságát.* Az államügyész felség sértési pört indít néhányuk ellen. Csupa fiatal, 14—16 éves lányokról van szó, akiket a mamájuk szobalány kíséretében küld a gimnáziumba. Ez a körülmény magában véve is világosan mutatja, hogy mire a szörnnyen veszedelmes ellenség áll itt szemben a porosz királyság. Ugy látszik, hogy a Haynauk fajtája nem vészett ki egészen.

Vajjon mit szólna az a német sajtó, amely ezekhez a dolgokhoz tapsol, ahhoz, ha mi magyarok hasonló drákói szigorral járának el — nem fiatal lányok ellen, hanem ama nemzeti agitátorok ellen, akik írásban, nyomtatásban, szóval-tettel a magyar állameszme ellen törnek? Ha ma barbároknak nevez minket ama sajtó, minek nevezzék akkor, ha a porosz kormány példáját követjük?

— **Nagy bankbukás Párisban.** Nehéz napja volt tegnap Párisnak: egy népszerű bank bukott meg, amelybe nagyobbára szegény emberek vitték csekélyké pénzüket. A szóbanforgó bank a *Caisse Générale des Familles*, amelynek 88.000 ember van takarékbetétfel érdekelve. A társaságról már hetek óta kedvezőtlen hírek voltak elterjedve, de az igazgatóság kijelentette, hogy csak muló nehézségekről van szó. Néhány hitelező csődöt kért az intézet ellen, amelyet a kereskedelmi törvénysek *el is rendelt.* A tegnapi összehívott közgyűlésen Franciaország minden részéből *tízszázalékos többen voltak jelen.* A közgyűlés rendkívül viharos volt. Az intézet *passzívája negyven millió frank,* amelylyel szemben az aktívá alig halad meg tíz milliót. A közgyűlés elhatározta a csőd megnyitását. Ezzel nem javul ugyan a takarékbetevők helyzete, de mégis elértek azt, hogy az intézet igazgatói ellen megindítsák a büntetőügyi eljárást.

— **Huszmillió család.** Nápolyból táviratozzák: Az amálfi bank igazgatója *egymillió líra elikkasztása* után megszökött. A nyomban megjejtett előleges vizsgálát kiderítette, hogy a bank pénztárában mintegy *huszmillió líra értékű hamis váltó van.*

— **Egy automobilista tapasztalatai Magyarországon.** Otthon a maga területén persze biztosabb a szem, az ítélet, és az impressziók, amiket a lelkes agy visszaad, helyesebbek, találatosabbak. Mégis, ha egy nemzeti országban röptében átsurran az ember, a művelt nyugati a legmodernebb alkalmatosságon, a motorkocsin, hát a tapasztalatok is csak olyan repülősek. De mindegy, a művelt nyugati sem járt mind szép Magyarországon, nem skrupulizál hát sokat ha olvassa *Reichel* párisi hírlapírókollégia írását, amely megjelent a *Figaróban* a bécs-budapesti automobilkíradulásról. Ő is itt járt s megírta, amit röptében tapasztalt a lapjába s a fő elvlegre is a szín, ami elég van a cikkében. Így írt többek között:

Budapest lelkesedéstől tomboló fogadtatásban részesítette a francia automobilistákat. Lobogódsz nem lengest az ablakokon. Virágot nem tartottak a kezekben, de a fogadóközönség egész tömeggel nőtt s lelkesült tapsal és éljenzéssel fogadta a turistákat. Ezt a párisiak nem felelik el soha, mint ahogy nem felelik el a Bécsből Budapestig terelő úti benyomásait. Mindenütt, a meddig csak a szem ellát, természetnyi sikásgok, roppant nagyságu júvekkal, hol öt-hatszáz darabból álló gulyák vagy ménesek legelnek. Pozsonyba remek széles uton értünk. Inkább tömegével, mint szíjjével hal. Elég különös város, mely nagy szerűen hat a leáldozó nap fényében. *Engerau*-tól kezdve az ut Magyarországon vezet keresztül. Korlátok, cimerek és a lakosok magyarul beszélnek, ami nagy szomorúság lett volna reánk nézve, ha gesztussal nem mutatták volna meg nekünk az utat, melyen haladnunk kell.

Az automobil gyorsasága okozta azt is, hogy a lakomákról beszámolván, az egyiket a *Schwabgyén* ette végig francia kollégánk. De mindegy, azért szeretnek bennünk a francia automobilisták.

— **Hálalozás.** Özevgy dr. *Kirchfeld* Lajosné, született ilenozialvi *Linz*er Jozefin tegnap meghalt Budapesten. A széles kőrökben tisztelt nemesszövű urnó vasárnap délelőtti kiserőlk örök nyugalomra az Aulich-utca 8. számú sírjából a kerepesi-uti izz. temetőben levő családi sírholtba.

Az V. kerületi állami főreáliskolát és a magyar tanügyet nagy csapás érte. *Mendik* Ferenc c. igazgató s tanár tegnap *Lovrányban* szélhűdés következtében elhunyt. Holtestét a gyászoló özvegy a fővárosba hoztatja s itt helyezték örök nyugalomra.

Frankfurter József budapesti magánzó 65 éves korában hirtelen meghalt.

Zágrábból táviratozzák, hogy *Reisner* Lajos nyugalmazott íróispán az éjfel 79 éves korában meghalt. — **Legett község.** *Veszprémből* jelentik, hogy *Szent-Gál* községben tegnap délután tűz ütött ki s hatvan ház az összes mellékhelyekkel együtt legett. A tűz tovarjedését az esti eső akadályozta meg. Valószínű, hogy a tűzet gyermekek vizjátátsánsága okozta. A kár nagy, de részben megtrűrl, mert sok ház biztosítva volt.

— **Orosz egyetemi tanár a lelencházban.** A moszkvai királyi lelencház igazgató-íróvosa, dr. *Ustinoff* Sándor orosz egyetemi tanár a lelencház tanulmányozása céljából a napokban Budapestre érkezett s itt négy napot töltött: két napig az állami gyermekmenhelyen időzött, ahol a belső ügykezelést tanulmányozta, két napot át pedig a menhely néhány telepét tekintette meg. Érdemesnek tartjuk ez alkalommal lefelelteni, hogy a moszkvai lelencház a világ egyik legnagyobb és legrégibb jótékonyági intézete, amennyiben már 1763-ban alapította II. Katalin cárnő 1500 ágygal. Kezdetben törvényes és törvénytelen gyermekek vettek fel, ma azonban már csak az utóbbiak veszik fel s így is az évi felvétel 10000; ma 30 000 gyermek áll ápolás alatt, még pedig 15 eztezetben korukig. A halalozás a telepeken 40 az intézetben 45 százalék. Dr. *Ustinoff* a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a budapesti állami gyermekmenhely szervezetéről s berendezéseiről; véleménye szerint az eddig általa megismert lelenchéztek között a budapesti a legököltesebb, s csodálkozá értesít az orosz vendég arról, hogy a budapesti állami gyermekmenhely intézetében a halandóság az elmúlt évben 4% volt, a telepeken pedig 14%-ot tett ki.

— **A pálinka.** A Kolozsvár melletti *Ajtóson* községben a mult vasárnap így szólt a pópa a hiveshez:

— No, isztok-e pálinkát?

— Iszunk, felölték a hívek.

A pap ekkor fölállt a szószékre s két órán át magyarázta, hogy aki pálinkát iszik, annak meggyullad a bele s elviszi az ördög.

A templom előtt aztán az egyik oláh levette a süvegét s odament a paphoz.

— Csak azt szeretném tudni — mondta — hogy hol van az az ördög.

A pap egy kissé zavarba jött s aztán hunyorgatott a szemével.

— Hol van? Hát itt van *Ajtóson*?

— Láttá?

— Hogyne láttam volna, ő maga mondta, hogy mind elvisz benneteket, ha még egy kortyot isztok. Isztok?

— Dehogyan iszunk, dehogyan.

Mind megesküdtek rá, hogy nem isznak a világeért sem.

Harmadnapra estefelé tizenkét oláh parasztot hoztak egy szekéren Kolozsvárról. A szalmán hentereget s aludtak. Holtrészeket voltak. A pap másnap maga elé cifaltatta őket.

— Ittatók, — mondta szomorúan.

— Ittunk, — mondták s lehajtották a fejüket.

— Pedig megesküdtetek — mondta bánatosan a pap. Nem féltetek az ördögtől?

— Nem.

— Hol ittatók?

— Kolozsvártól.

— Miért ott?

Most már megoldotta a dolgot az egyik.

— Azt mondtad, hogy az ördög itt van *Ajtóson*. Gondoltok, hogy megöltél, mi bemelegünk Kolozsvárra s ott iszunk, ott nem tudja meg s nem visz el. Es eltaláltuk.

— **Öngyilkos hivataloszlaga.** *Akucs* János 52 éves magyar államvasuti hivataloszlaga a Dráva-utca 10. számú lakásán az ajtó kilencére felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. Holtestét a tövénysek iri *Mezey* Lajos államvasuti felügyelőnek. Ongyilkossága okáról nem beszél semmi. A levélben mindössze ennyit ír: Ennek így kellett történni. Bocsásson meg a nagyságos ur és gondoskodjék a feleségemről.

— **Házasság.** *Klein* Jenő m. kir. posta- és táviratúzt Üpesten eljegyezte *Schneer* Szerén kisasszonyt Gyöngyösön.

Bartók Mihály rakaszi községi jegyző július 15-én házasságot köt Csapon *Frisch* Aranka kisaszonnyal.

— **Lembergben letartóztatott olgányprimás.** Érdekes hír közlök egyik artista-újság. A hír szerint *Koczé* Antal a jeles cigányprimás, aki évek óta egyik legkedveltebb cigánya volt a fővárosi közönségnek, Lembergben letartóztaták. *Koczé* Lembergben a *Capé du Theatreban* játszott zenekarával s egyik konkurrens-banda vezetője tette meg ellene a följelentést, amely miatt aztán *Koczé* letartóztatták és átadták a törvényeknek. A zenekart most *Koczé* apja vezeti tovább.

— **A martiniquei áldozatokért.** A martiniqueiek fölségélyezésére ma a Budapesti Újságírók Egyesületéhez a következő adományok érkeztek: *Báró Rádi Béla* (Kelebia) 50 korona, *K. H.* (Wyroda) 4 korona. A mai gyűjtés 54 korona. Hozzáadva a tegnap kimutatott 7528 korona 64 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 7582 korona 64 fillér. A kegyes adományokat kérjük a Budapesti Újságírók Egyesületéhez (Kerepesi-ut 17.) küldeni.

— **Lovagias ügy.** Ha a szakácsné megsérti a szobalányt, abból mindig a háziasszonynak van kellemetlensége. Egy vidéki ügyvéd felesége a napokban zokogva beszélt az urának:

— A Julius elmegy. Megsértették.

— Ki sértette meg? Pattant föl az ügyvéd.

— A Maris.

— A Maris? És mivel sértette meg.

— A női becsületében gázolt. Az eset csakugyan nagyon komplikált volt s Maris csakugyan mélyen sértő indikreioit követett el. — Az asszonyka tehát zokogott.

Az ügyvéd egy félórát hallgatta a zokogást s az elöadást, melyet felesége *Julius* nélkülözhetlenségéről tartott. Végre is meguntta.

— Hát mit csinálnak velük? En békítsem ki őket?

— Nem tudom.

— Hát provokálissam egyiket a másikkal?

Az asszonyka hirtelen abbahagyta a sirást s elgondolkozva mondtá:

— To. Hátha az segítene?

Másnap megtörtént a kihívás. *Julius* megbízottai, a ház mesterné és a kertész leánya megjelentek Maris előtt s kihívták. A szakácsné vonakodott, de aztán megmagyarázták neki, hogy kiszámíthatatlan következményei lesnek ennek a vonakodásnak. Többek közt, hogy ezentul urak társaságában nem jelenhet meg. Ez az érv hatott s Maris kész volt megverekedni.

Az ügyvéd majd meghasadt nevetésében, mikor a négy segéd találkozott. Ő maga vezette a tárgyalásokat s a felesége indítványa mellett egy félórás beszédet mondott.

— Miszerint, — mondtá — ezek után és ennél fogva nincs helye a fegyveres elégtételadásnak és véresnek, hanem a felek nyilatkozattal elintézhetik a lovagias ügyet...

A segédeknek nagyon tetszett a dolog s elfogadták a megoldást. Jegyzőkönyvet vettek föl, melyben Maris kijelentette, hogy *Julius* női becsületében nem akart gázolni s hogy főleg a huszártisztre vonatkozó kijelentései tévesek és nem felelnek meg az igazságnak.

Este *Julius* így szólt a huszártisztnak:

— Edes Jóska, nem tudnak ám semmit.

— Nem? Hát a Maris?

— Az sem.

A huszár megpróbál nézett.

— Már hogye?

— Nem, ha mondom. Itt van róla az írás.

Elővette a kebléből s hangosan olvasta:

— Tévedés és nem felel meg a valóságnak...

— **A szegárdi bérlyilkosság.** *Szegárdról* írják: *Márton* Kálmánnak, a meggyilkolt szegárdi vaskereskedőnek gyilkosa, *Nagy* Sándor kocsis még most is tagad ugyan, de sok bizonyító adat van már ellene a bíróság kezében. *Márton* Kálmán ezt szeptember este szintén letartóztatták, mivel ellene olyan gyanu merült fel, mintha az ő tudtával és beleegyezésével gyilkolta volna meg *Nagy* Sándor a férjét. A börtönben élnek még *Márkus* Lajos és *Márkus* La'osné, akiknél *Nagy* Sándor akott s kiknek bűnrészessége szintén kiderült. Előkerült a véres balta is, amelylyel *Nagy* áldozatát kivégezte. A balta foka beillelt a meggyilkoltak mind a két fejébebe. Az is kiderült, hogy a gyilkosság előtt való vasárnap este *Márton* és *Márkus* lakásán együtt volt *Nagy* kocssal, a kivel bizonyosan akkor beszélt meg a gyilkosság részleteit. Kitűdött az is, hogy *Márton*nak viszonya volt a kocssal és hogy *Nagy* Sándor a gyilkosság éjjelen nem volt otthon.

— **A Budafoki Dalár.** a folyó hó 13-ára tervezelt nyári mulatsága közébejött akadályok miatt egy később meghatározandó napon fog megtartani. A már eladott tombolajegyek érvényben maradnak.

— **Megbukott építővállalkozó.** *Olmützből* jelentik, hogy *Fischer* Mécie építővállalkozó megbukott s bukásával sok más céget is magával rántott. A cég összes aktívái hat millió koronára teszik. *Olmützből* *hatvankét háza volt.* Ezenkívül volt *Holicsban* malátagyára, gőzüzésre, téglagyára és egy köszvényűjára. *Olmütz* környékén több villája is volt. A hitelezők tegnapi tanácskozásukon moratoriumot adtak *Fischernek*.

— **Gyermekrabló olgány.** *A kassai* kir. ügyész táviratban értesíti a főkapitányságot, hogy ott elfogtak egy *Gyorgyevics* Jovana nevű cigányt, akinél egy 6—7 éves leánygyermek van. Az a gyanu, hogy a cigány valahonnan elrabolta a gyermeket, aki már több éve van a cigánynál. A kis leány jónevelésű. Tisztán beszél németül, osztrák kiejtéssel.

— **Nagy bányakatasztrófa.** *Pittsburgból* táviratozzák, hogy *Pennysylvania*ban. *Johnstown* mellett, a cambrini szénbányában robbanás történt, amely *hatszáz embert temetett el.* Háromszáz embert sikerült kiszabadítani, de a többi háromszáz elpusztult. A szomszédos bányákat mind bezárták, mert a bányamunkások a mentésben segítkeznek.

- A Humbert-ügy. Általánosan terjesztett sok helyen már hitellel talált az a hír, hogy a francia rendőrség ismeri Humberték tartózkodási helyét, de mivel a sikkasztás ügyébe nagyon előkelő személyek is bele vannak keverve, nem meri a bűnösöket letartóztatni. Ezzel a híreszteléssel kapcsolatban a francia lapok ma arról a beszélgetésről írnak, melyet a párisi *Temps* egyik munkatársával folytatott Leydet vizsgálóbíró. Leydet az, akit mindenfélével avval gyanúsítanak, hogy szándékosan huzza-halasztja a pört s akadályokat gördít a vizsgálat menete elé.

Leydet első sorban csodálkozását fejezte ki a fölött, hogy azt kívánják tőle, hogy ebben az igazságszolgáltatási komédiában hat hét alatt rendet csináljon, holott husz esztendőig senki sem tudott a nyitására járni. Aztán elmondja, hogy az ügy nehézségeit három körülmény okozza. Először a föbbűnösök eltűnése, aztán a bűnjelek teljes hiánya és végül Humberték zsenialitása, melylyel állandóan elkerülték, hogy a családokban szereplő személyek egymást megismerhessék, úgy hogy a szereplők az egész büntény szövevényéből mitsem láttak s ugyiszólván mindenki csak a maga szerepét ismerte. Arra a kérdésre, hogy az eddigi vizsgálatnak van-e már valami pozitív eredménye, a vizsgálóbíró így válaszolt:

— Van kiderült, hogy Daurignac Román volt az, aki az egyik Crawford szerepét játszotta. A vizsgálat úgy tudta ezt meg, hogy a Crawford névre érkező leveleket melyeket Parmentier ügyvéd írt, mindig Daurignac Román vette át. Az is kiderült, hogy a Crawford szerepét nem egyedül Daurignac játszotta, mert a Parmentierhez intézett leveleket egy másik, eddig titokzatos személy fogalmazta. Sokat kutattam e személy után, s jutottam is némi eredményre.

Hogy a titokzatos személy kicsoda, arról a vizsgálóbíró nem akart nyilatkozni. Az érdekes beszélgetés végén Leydet arról biztosította az újságíró, hogy a vizsgálat teljes erélylyel folyik s hogy az igazságot semmiféle tekintélynek nem adják szolgálatába.

- Öngyilkosság és zsebtolvajlás. Tegnap a Városligetben, a Petardi-utca sarkán szíven lötte magát *Stelzhammer* Fridrik volt csapos, mert nagy nyomorúságban élt. Az öngyilkosság hírére nagy csoport verődött össze s részvételt tárgyalt a szerencsétlen ember sorsát. Az így támadt zűrzavart felhasztalta egy ügyes zsebtolvaj s *Prisich* Károly kereskedő zsebéből kilopott egy duplatelű aranyórát lánccal együtt. Az óra fedelén C. B. monogram van.

- Ahol tilos a magyar szó. Botránys állapotról számol be egy olvasónk: Vukováron a magyar embernek sem szabad magyarul beszélni. Soha sem hittem volna — írja olvasónk — hogy valamely nyelv ismerete még veszélybe döntöbti az embert, mint ahogy az megesezt velem is. Mint államvasutói tisztviselő a Vukovár mellett levő *Brsadin* állomáson lakom rövid idő óta s a napokban bevásárlás céljából Vukovára utaztam. Dolgom elintézése után a város legszebb sörözőjébe léptem s magyarul kértem egy pohárt sört. A pincér odajött s németül parancsom ismétlését kérte; megkérdeztem tőle, hogy nem tud-e magyarul, erre ő halkán, előbb körülnézve, tisztá magyarsággal azt mondta, hogy igen tud. De nem szabad tudnia! A közeli asztalnál néhány helybeli pedig már összezdugta fejét és sugdosott, ellenséges pillantásokkal kísérve párbázesedemet a pincérral, ki különben, még 5-6 társával együtt, bácskai flu. A pincérnek magartartásából és ahogy engem kiszolgálta, láttam hogy már szeretnék, ha kívül lennék, hamarosan eltávoztam tehát jobb helyre. És szomorú tapasztalattal gazdagodtam. Bizony jó lenne, ha a vukovári magyarfalót megtanítanák tisztességre.

- Regényes házasság. A Bácskában egy lakodalmas házánál nagy dárúd járja. A dinom-dánom, amely bácskai szokás szerint, napokig fog tartani, érdekes szerelmi regénynek a befejezése. Ljabb kamokjai *Szemző* Gyula ugyanis nőül vette *Unghár* Piroskát, *Unghár* Lajos ó-moravcai milliomos földbirtokos szép leányát. E házasságnak érdekes előzményei vannak, amelyek annak idején sokat foglalkoztatták a lapokat. A fiatalok régdóta szeretőik egymást, de a leány apja, aki jámbor zsidó ember, hallani sem akart arról, hogy leánya keresztény fiatalembernek legyen a felesége. A fiatalember azonban nem sokáig töprengett s a mult nyáron megszöktette a leányt az apai házból. A szökés alig félóra alatt kitudódott s a földühödött atya házaját indította a szerelmesek után. Faluról-falura üldözte őket, de a szerelmes pár eljutott Szegeден át Párisig, hol egy teljes hetet töltöttek el, míg a szülők rájuk akadtak. Az ifjú azután megkérte úra a leány kezét, s az atya látszólag beleegyezését adta a házassághoz. A lakodalom napja is elérkezett. Megjelent az anyakönyvezető is, hogy a szerelmeseket összeadja; ekkor a búszkeségében sértett atya, kezében az összegyűrt menyasszonyt ruhával belépett az ámuló vendégek közé, a rubát a földre dobta s tudomásukra adta, hogy az ő házában nincs lakodalom.

Azóta teljes esztendő mult el s úgy látszik, hogy az idő és a folyton buslakodó szép leány meglágyította a földbirtokos szívét, aki végre is beleegyezését adta a házassághoz.

- A milliomos pályafutása. Hogy valaki nagy államférfi legyen, ahhoz manap már csak pénz kell. Legalább ezt a tanulságot lehetne meríteni a következő londoni táviratról:

Az angol kormány legközelebb *Kalmont* Miksa százszoros milliomost fogja Ausztrália fölkormányzóvájá kinevezni. *Kalmont* még ezelőtt néhány esztendővel teljesen vagyontalan volt és annyi pénze sem volt hogy katonatisztó vezesse ki magát. De néhány év előtt egy nagybátyjától, aki a bürzén játszott négy millió fontot örökött s azóta ezt a vagyont megkészszerelte.

Ha így halad a világ, úgy nemsokára nyilvános árverésen juttatják a fontosabb politikai állásokat a legtöbbet ígérőknek.

- Szélvihar. Nagy szélvihar tombolt az éjszaka és ma reggel a fővárosban. Fákat tépett ki és ablakokat törde be a vihar s több cégtáblát letépett, a Margit-híd pesti oldalán pedig földöntött egy szekeret, úgy, hogy a gazdája, *Rapeller* János budakeszi kocsis összezuza kezét-lábát és most a Rákus-körházban ápolják. A vihar utóbb hol erős, hol szitáló esővel keveredett s a szél most az esernyőket fordította kité és az esővizet csapkodta a járókelők arcába. Ebéd után némi fegyverszűnet álott be, az eső is elphint s az általános nedvességben kívül erősen lehűt levőgő maradt a tegnapi és mai ifétiőd után. Az országban is több helyen pusztított a vihar. *Pécseről* jelentik, hogy tegnap délután óta kevés megszakítással óriás zivatartombol. Ejtel jégeső is volt. Reggel rövid időre kitisztult, majd szélvihar kerekedett, amelylyel valóságos felhőszakadás zuholt a városra. Csakhamar méternyi magasságra emelkedett az esővíz és elborította a mélyebben fekvő utcákat. Az egész megyéből és a szomszédos Szlavóniából, ahol szép termés volt várható, nagy on rossz hírek jönnek. A három utolsó nap alatt a természetnek fele odaveszett s a szőlő is, amely szép volt kiszámíthatatlan kárt szenvedett.

- Lugoson alig három percig tartott a vihar, de oly erővel, hogy a városban, a kertekben és a gazdaságokban kiszámíthatatlan károkat okozott. Lugoson erős lákat tépett ki a szél, háztetőket bontott le, a villamos világítás vezetőkeit szétlépte, úgy hogy világítás alig lesz. A vidékről is nagy pusztításokról érkeznek hírek. *Temesvárott* is iszonyú pusztítás járt a vihar nyomában. A parkokban ós akat tépett ki és a megyei telefonvezeteket több helyen megrongálta.

- Viciálnál bajok. Fölkérőtünk a következő panaszos levél közlésére:

A teled-tiszolozai vonalon nem érvényesül az államvasutak egybéként mintas-erű szisztemája. Ezen a vonalon látható még a hektikusan pótkelő, nyit pályán meg-megrokkáló öreg gőzmozdony, melyet e cesendes vidékre küldöttek, hogy itt jelezze be pályatűzést — végegyengülésben. Tanulmányozhatják itt az utasok az alkotó tantázia mekerei, a személyszállító kocsi tarka egyvelegén, a megredemelt nyugalomba kiküszöbölt szűk helyukból az emeletes omnibuszig. De mindezekért nem hagyja el némaságra szokatott ajkunkat zokszó, ha a M. A. V. miskolczi üzletvezetése nem zarna el a külvilágot érhetetlen menetrend-politikájával, mely — tekintettel a fővonalokhoz való csatlakozásra — mindinkább kedvezőleonebb és amely a virázgó ipartól élénken liketű vidék munkás közönségét érzékenyen sújtja azzal, hogy csak hosszú, hasztalan elpazarolt órák késedelmével juthatnak az ország szívéhez. Pedig a beszolgáltatót pénztári föléselek tekintélyes hányadát a teled-tiszolozai vasut vonai rimaszombat-tiszolozai részlete nyújtja hol a kinestár tiszolozai vasművel, a rimaurányi társulat nyugyati-lükéri vasütödei és kohó, kiterjedt erdőbirtoka, megnesít-pörkölkök, több üveggyár és számos fűrésztélep, nagymérvű szállíttáival foglalkoztata a vasutat. Megkísérletünk minden módot, megragadtunk minden eszközt, könyörög-tük az üzletvezetéségénel, legutóbb pedig az összes érdeket kúszókek képviselőstűleteiben hozott határozatokkal támogotott folyamodványunkat terjesztettük föl a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter urhoz. — Mindhasztalan, majus 1. és október 1. reánk nézve ujab és ujab esáldások napjai. Egyedüli méntsvárunk még a nagyközönség, meinyek a szorongatottak iránt mindenkor tanusított részvételt kéri: egy rimavölgyi, sokak nevében.

- Razzia. A rendőrség tegnap nagy razziat tartott a főváros összes kerületében, s összesen 294 csavargót fogdosott össze. A razziat maga *Bornemissa* Boldizsár rendőriparancsnok vezette. A razzia részletes eredménye a következő: II. kerület 10, III. ker. 6., dunai kapitányság területén 3. IV. ker. 31., V. ker. 11., VI. ker. 66., VII. ker. 46., VIII. ker. 36., IX. ker. 54., X. ker. 2., Újpest 12., keleti pályaudvaron 20. nyugoti pályaudvaron 10 csavargó. Az első kerületben nem találtak veszedelmes alakot.

- Gyilkosság a gyepesteri telepen. Tegnapelőtt történt, hogy *Góna* Antal gyepesteri-segéd leütötte *Lenkémayer* Imre csavargót, aki le akarta szurni *Óstpdn* János gyepestert. *Lenkémayer* holttéstét holnap boncolják. Gónát a főkapitányságról ma kisérték át az ügyészség fogházába. *Góna* azzal vé-

dekezik, hogy a gazdáját akarta a csavargó elől megvédeezni.

- Praktikus újdonság a háztartásban. Rendkívüli örömmel fogadták háziasszonyaink az új *Dalli* néven ismert vasalógépet. Ez az új vasalógép megszünteti a vasalás összes kellemetlenségeit. Nem kell hozzá kályhától, mert elmes szerkezele öntütsére van berendezve. Félannyi idő a-att végzi a munkát, mint a régi tégias vasalék, nem fejleszt szögőzt és nem kell hozzá az ártalmas faszén. A vasalógép nem nagyobb egy régi közönséges vasalónál, kezelése rendkívül egyszerű és ára 5 $\frac{1}{2}$ korona. A fűtésre szolgáló *Dalli*-igényezégből óránként alig néhány fillérrnyi szükséges. Kapható minden vaskereskedésben, de csak akkor valódi, ha rajta a *Dalli* szócska látható.

- Cigányzene-hangverseny a Telefon Hírmondóban. Ma este a Telefon Hírmondó mindazon előzetőit, kik az estét otthonukban töltik, kellemes szórakozásban részesülnek. Nyolc órától tizenegig az Enko-kávéházban játszók cigánybánda zeneszámait közvetíti a Telefon Hírmondó; ezen zenéitvel azonban a külföldi tözsedárlatok felolvasásakor megszakított szünet; valamint félitz órákor, amikor az est folyamán érkezett hírek és táviratok kerlínek felolvasásra.

- Múharzag, mely jelenleg takarmánynak még biztos eredménnyel vehető, legelőrendű minőségben kapható *Mauthner* Ödön általánosan ismert cs. és kir. udvari magkereskedésben, Budapesten.

(x) **Fratelli Deisinger** fiumei kávé-, tea- és rum-behozatali cég Budapest, Ferenciek-terén lévő raktára megnyílik augusztus 1-én.

(x) **Magyar O'ajlap-Részvénytársaság** Budapest. Gyár: IX. Soroksári-ut 11. Iroda: VII. Károly-körút 3. Vásárol: lenmagot, kendermagot, repőt, gomborkát, napratorgót, ricinusmagot, tökmagot. Szállít: Repecepogóaszt, tökmag-, napratorgópogóaszt gépokat, égőőkat, petróleumot, karboniumot, thovote-kenőőst és kocsikenőőst. Részletes prospektus és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Schlauch Lőrinc halála.

Budapest, július 11.

A nagyvárad püspök halála a magyar társadalom széles rétegeiben őszinte részvételt kelt. A katolikus egyház disse és búszkesége, a magyar közéletnek tehetségben és erényekben kiváló értege volt az elhunyt püspök, elhunytatyázsza borítja az egész magyarságot. Rezidenciájában, Nagyváradon és itt a fővárosban is a kulturális egyesületek, melyekkel az elhunyt nemcsak szíve állandó érintkezést tartott fönn, kützíttek a gyászlobogót és sok küldöttéggal meggy vírralgal és koszorúval az egyházfeladomány tettezésére. Ma bontották föl a püspök végrendeletét, amelyben temetéséről is intézkedik. Lelekének poetikus hevületével végső akarataiban tiltakozik a gyász sokszor hamis kül-sőségei ellen. Nem akarja, hogy a fekete színnel vonják be a palotáját, inkább tegyenek ravatálára és koporsójára sok, sok virágot. A temesvári temető-kápolnában helyezik — kívánsága szerint — örök nyugalomra porhüvelyét.

A bíboros püspök halála megröndítő hatást keltett a fővárosban is. A püspök Zerge-utcai palotájára azonnal kitzített a gyászszállót. A személyzetet, amely éppen a palota takarításával foglalkozik, nagyon le-sújtotta a csapás, mert mindannyian rajongásig szerették a jószívű főpapot. A pünkősd ünnepe előtt jó egészséggben érkezett meg a fővárosból székhelyére. Néhány napra ezután állandó rosszullelőtt panaszkodott környezetének. Az orvosok konstatáltak, hogy gyomor- és bélihuruban szenved, de őregségében is szívós szervezete leküzdötte a bajt s látszólag felgyógyult. Ekkor azonban bonyodalom támadt. Tüdőgyulladás lépett fel erős lázzal, de az ősz főpap ezt a veszedelmes betegséget is kibírta. Azonban állandóan szobáját kellett őriznie s azóta a beteg ereje folyton hanyatlott. Állandóan komplikációk fenyegettek s az utóbbi napokban már vesebaj jelentkezett. Tegnap délelőtt láthatóan jobban érezte magát s kevés borleveszt szüresölt. Déltájban rohamos hanyatlásnak indult a beteg ereje. Délután fél 4 órákor megjelen-ték az orvosok: dr. Wimmer Julián és dr. Papp Oszkár megvizsgálták a beteget, kinek szívüködése aggasztóan gyöngyűt. A bíboros nehezen lélekozott s fájdalmasan szögötte: — Jézusom! . . . Ez volt utolsó szava. Este 1 $\frac{1}{2}$ órákor önkívületbe esett s többé nem nyerte vissza eszméletét. Az orvosok ujól megvizsgáltak s tözsedárta ő fellépőst konstatáltak, s a beteg környezetét előtt kijelentették, hogy a katasztrófia elérhelhetetlen Este 9 óra tájban bekövetkezett az agónia. Mes-terséges uton éter-injekciókkal élesztgették a haldoklót. A haldokló szobájában volt *Felser* Antal o'dalkano-nok, *Mayer* Antal könyvtáros, dr. *Szemethy* Géza püspöki titkár, *Brém* aktuárius, *Schlauch* Nándor főszálgigazgató, a bíboros fővere, *Hoványi* Gyula jogtanár, *Wimmer* Julián írgalmasrendi főorvos és a kardinális komornyikja: *Péter*. Félitz órákor a bíboros püspök csüdes sóhajjal kiszendvedt.

A halál perocében megjelentek a halottas szobában Winkler József címzetes püspök, Bunyitay Vince, Steinberger Ferenc kanonokok és a káptalan többi tagjai, Gécsy Lajos és a püspöki uradalom tisztjei, akik zokogva rogytak a halottas ágy elé. A halott egyházejelelem testét ezután fehérselyemlepedővel borították be. A komoronyi felkötötté a halott állát és lezárta szemeit. A harangok zúgása vitte szét a gyászhort a városban. Az udvari papság még az esti órákban táviratilag adott hírt a gyászhort a király kabinet-irodájának s a kormányznak, valamint telegrammban értesítette a halálesetről Magyarország minden püspökét.

A püspököt még életében nyilvánított akarata szerint Temesvározt fogják eltemetni, ahol a bitoros erre a célra kápolnát építtetett. A temetési szertartást Nagyváradon hétfőn és Temesvározt kedden fogják megtartani. A ravatalt a püspöki palota nagytermében állították fel.

A káptalan nyolc nap alatt megválasztja a püspök helyettesét. A város csaknem valamennyi középületén gyászlobogó hirdeti az egyházat és az országot ért veszteséget. A káptalanhoz ötmérek részvét-távirat érkezett, így a kabinetirodától, a miniszterektől, a püspököktől és a közelet igen sok kitünőségétől. A király Ischlból. Szőlő Kálmán miniszterelnök pedig Rátórol táviratilag fejezték ki részvétüket a káptalan-lal. Winkler József nagyprépostná, a káptalan te-jénél tisztelettel ma délelőtt Nagyvárad városa Rimler polgármesterrel, aki kifejezte részvétét diszpolgárának halála felett. Kondoleálták még Szunyogh alispán, Mangra Vazul, Novotny premontrei házfőnök, a kir- tábla és a törvényeszek az elnökkel az élén, a helyő- ség küldöttsége és még sokan.

A bitoros végrendeletét ma délelőtt bontották föl a járásbírósnál. A vallásos bevezetés után a végrendelet így hangzik:

Halálom konstatálása után kívánom, hogy testem felbontassék, bebalzszamoztassék, ha lehetséges, szokás szerint, hogy így is biztosítva legyenek a tetszalál következményei elől. Testem vitessék át Temesvárra az általam e célra emelt belvárosi temető-kápolnába s atyám mellé helyeztessék örök nyugalomra. Bár különönsnek is látszik, mégis kérem, hogy a holttestemet rejtő koporsó kettős legyen és a nagyteremben virágok között, melyeket olyan-nyira szerettem, helyeztessék ravatalra; sem a kapujára, sem a lépcsőháza, sem a terem fekete posztóval be ne vonassék, mint egyáltalában a fekete színt, kivéve az egyházi ruhákat, mel- lőletni szeretném. A végrendelet azután a mise alapítványokról intézkedik, a butorokat a püspöki rezidenciának hagyja és kéri a káptalant, hogy a rezidenciában árverés ne tartassék. Képeinek egy részét a nagyvárad i muzeumnak, a Benzur által festett arcképét és a király által neki ajándékozott arcképét a rezidenciának hagyja, a többi képekből a rokonok válogassanak. Ekszerit részben a káptalannak, részben utódnak, rokonainak és környezetének hagyja. A gyűrűk közül a legértékesebbet válassza ki Fetser Antal kanonok, kit mindig becsült és szeretett. Budapesten ne keressem senki semmit, foly- tatja, mert ott levő ingó és ingatlanaimat már életemben elajándékoztam rokonaim- nak, kiknél laktam, pénzem tehát vagy más vagyonom Budapesten nincsen. Azután így folytatja: Tőkm és készpénz nem nincsen. Minden jövedelmemet résziat szeretett egy- házmegelemek, résziat szegény rokonaimnak szükségleteire fordítottam. Hátrahagyott tulaj- donomat legfőleg a püspökségi gazdasági készletek, vagy csekély fennmaradt pénzem fogja képezni. Ezeknek harmadrészből Deryei Ferenc uradalmi tisztnek 10.000 koronát, a többit egyenlő részben Schlauch Pálra, Eleonorára, Nándorra és Franciskára hagyom. A konvencio kolonizáciána szerint hagyatéka egyhármadát a katolikus tanítóképzőre óhajta fordítani. Végül eselődjeiről gondoskodik és a végrendelet végrehajtójául Fetser kanonokot kéri fel.

Nagyvárad város közgyűlésén Rimler polgár- mester meghatottan jelentette be Schlauch bitoros- nak, a város diszpolgárának halálát. A közgyűlés elhatározta, hogy az elhunyt érdemét jegyzőkönyvbe iktatják, a káptalanhoz részvétiratot intéznek, a rava- talra koszort tesznek és a temetésen küldöttségileg résztvesznek. Biharmegye a ravatalra szintén koszor- t tesz és a temetésen küldöttségileg képviselteti magát.

A kultuszminiszteriumot a bitoros temetésén Zsitinszky Mihály államtitkár fogja képviselni és ő teszi le a ravatalté Wlassics Gyula közoktatási minisz- ter koszorúját is.

A főrendiász küldöttségileg képviselteti magát elhunyt illusztris tagjának a temetésén. E végből ma a Tiszán tul tartózkodó főrendekhez telegrammot küldött báró Nyáry háznagy, felkérve öket, hogy a

temetésre való elmenetelüket táviratilag tudassák a főrendiász elnökségével. A központi napnevelő-intézet nevében — melynek a tudós egyházejelelem tanit- ványa volt — Krissán Mihály pápai kamarás, kor- mányzó, részvétitáviratot intézett a káptalannak. Az elhunyt püspök a Tudományok Akadémiának igazgató- sági tagja volt s ezért halálának hírére az Aka- démia homlokzatára gyászlobogót tűztek ki. A temetésre az Akadémia külön képviselőt küld ki és koszort helyez az elhunyt ravatalára. A Ma- gyyar Vöröskereszt-Egyletnek 1881. óta alelnöke volt Schlauch Lóriné és mindenkor kiváló szerepet ját- szott. 1884. évben az Erzsébet-kórház felavatásakor ő fogadta a királyt és hosszas beszédet intézett hozzá. Ma az egyesületeknek az egész országban levő Összes egyesületeire kitűzték a fekete lobogót. A temetésre külön küldöttség fog elmenni, amelyet gróf Ceskonics Endre titkos tanácsos, elnök vezet. A Budapesti Újságírók Egyesületének is egyik alapí- tó tagja volt a megboldogult íópap. Az egyesü- let kogyelete jelölül szintén díszes koszort küld a ravatalra. Az Országos Pázmány-Egysület a teme- tésre nagyobb küldöttséget nemeszt, amely díszes ko- szort helyez az elhunyt íópap ravatalára. A Szent István Társulatnak védnöke volt az elhalt püspök. Ma reggel a társulat a Szentkirály-utcai palotájára két nagy gyászlobogót tűzött ki és a püspöki székes- káptalanhoz részvétitáviratot intézett. Ugyancsak kül- dött részvétitáviratot a Szent László Társulat is, amely- nek a püspök egykor elnöke volt. A Budapesti Póli- klínika-Egysület, melynek az elhunyt íópap diszelnöke volt, részvétitáviratot intézett a káptalanhoz és az épü- let homlokzatára kültöte a gyászlobogót.

Anthropometria az iskolában.

Amikor iskolába jártam, évenként egyszer egy ismeret- len, komoly külsejű ur látogatott be osztályunkba s egyenkint megkérdezett bennünket, milyen a látóképességünk. Mi pedig sorba válaszoltunk; s a szerint, amint valaki az első padokban akart ülni, vagy inkább a nagyobb nyilvánosság és nyilvan- tartás elől hátul óhajtott menekülni, azt mondotta, hogy rövidlátó, vagy messzlátó. A komoly külsejű ur meg- sem vizsgálva szemünket, megelégedett a szóbelileg előadot- takkal s nyugodtan távozott. Ez volt a mi iskolánk összes hygiénája.

Homoru mellé és domboru hátú, gyenge látóképességű, zavaros idegrendszerű a mi intelligens osztályunk nagyobbrá- Elnökének javarészből ott görnyedt az iskola padjai fölött, figyelmesen hallgatva tanárja előadását s egyuttal jelezvegetve azokat a részleteket, amiket tankönyveiben nem találhatott meg. Ebben a kettős munkásságában senki sem törődött ezzel, mennyiben felel meg szervezetének az eltolgaltság nya- sága, egyetlen egy jóakaratu oktatója, nevelője nem élt a gyanuperrel, hátha ártalmassá válik fizikumának az ilyen munka.

Száz meg száz apróbb, de életlanlag fontos mulaszts történik iskolánkban s az orvosilag értelmes gondolkodás már igen gyakran rámutatott mindazokra az abuzusokra, amelye- ket egészégünk rovására az iskolák okoznak.

Az iskola valóságilag kiragadja a szülök nevelése alól a gyermeket, hivatottnak érzi magát nemcsak tudást adni a tanuló ifjúnak, hanem egyszersmind csahatatlan pedagógiaja segítségével, a morális értékek színeivel véli befesteni a lel- két. Nem ismeri el a szülöknek, mint erkölcsnevelő intéz- ménynek abszolút értékét s elég helyesen beleavatkozik a gyermek nevelésébe.

Éppoly fontosnak vélem, hogy az iskola a lélek nevel-ése mellett megadja a test fejlődésének a direktíváját is. Nem érdektelen rendszabály az, melyet a velszi gimnázium igazgatója hozott a deákok testi fogóságének érdekében s mely abban állott, hogy nemcsak orvososi vizsgálatoknak vetették alá a gyermekeket, hanem anthropometriai mérete- ket is eszéközöltek rajtuk. Megmérték testük hosszát és súlyát, melbőségüket s az eredményről értesítették a szülőket.

A szem-, ful- és torokvizsgálatok már régtől a szokásosak a gimnáziumban s amennyiben a legkisebb változást venné észre az orvos valamelyik szervben, azonnal figyelmezteti a szülőket a kellő intézkedések megtételére.

Nem lehet eléggé ismétlni, hogy dekadenciára hajló korszakunkban, amelyben a lázas tevékenység, a gyors élés, a nehéz megélhetés amugy is belezavar idegeink rendszeres játékába és lefokezta szervezetünk életképességét, mennyire fontos az, hogy legalább az iskolákban éljük azt az életet, melyet a természet törvényei irnak elő nekünk.

Legyen legalább az iskola az a hely, hol jóakaratu szí- gorussággal figyelmeztetnek bennünket arra, hogyan és milyen rendszerrel éljünk. Hadd tudják meg a szülök és tanítók elég korán, hogy a rájuk bízott zsenge fiatalosq mily testi és szervi hibákban szenved. Akkor még lehetne segí- teni a bajokon s kellő intézkedések mellett megszabni azt az utat, melyen megsziárdul a szervezet ellenálló-képessége.

Mennyi bajnak lehetne elejét venni, ha a gyermeket már iskoláztatása első évében alaposan megvizsgáljuk s minden hygieniai eszközzel odaahatunk, hogy egyes szervezetének bajait még idejelőkorán felokozzuk.

S a minden esztendei vizsgálat azt eredményezné, hogy nem kerülne ki az érdeklődő szemeit a fejlődés kezde- tét járó betegsége, amelynek felismerése legfontosabb orvos- szere a bajnak.

Jó volna, ha az ország minden egyes iskolája példát

venne a velsziket bőlességén s bizonyára ezer nyomorúság panasza hallgatna el nálunk, ahol a legidegesebbek a nők és legneurastikusabbak a férfiak.

FŐVÁROS

(* A belvárosi szabályozások. A belvárosi ke- rületi választmány küldöttsége Pestí Ferenc elljáró vezetésével ma memorandumot adott át a polgárme- sternek. Az emlékiratban a polgárság a belvárosi sza- bályozások sürgős befejezését kéri. Halmos János polgármester kijelentette, hogy a belvárosi iparosok és kereskedők érdekében ő is szükségesnek tartja, hogy a szabályozást sürgősen befejezzék s meg- ígérte, hogy a szükséges intézkedéseket azonnal megteszi.

(* A városiilgeti körforgalom. A közúti vasut városiilgeti körforgalma érdekében a íóváros körgyű- lése nemrég hozzájárult a Baross-terén szükséges vágány-áthelyezésekhez és átengedte a szükséges közterületeket. A belügyminiszter jóváhagyta ugyan ezt a határozatot, de íóihívja a íóváros figyelmét, hogy a közizgazgatási bejárásnál vegye fontolóra majd azt a megoldást is, mely szerint a Baross-téri vágá- nyok a jelenlegi állapotban meghagyatván, az Orczy- ut felől íóvő kocsik nem a Csömöri-ut felé teretné- nek, mint tervezik, hanem a Rottenbiller-utcaán át men- nének a ligethe, mint ma, onnét pedig az Aréna-uton és Csömöri-uton keresztül a Kerepesi, illetve Üllői-utra. Így is, vagy is azonban a körforgalom csak névleges lenne, mert a városiilgeti végállomás fellállomása, ami kocsí- vesztelést von maga után és egyenes ellentétben áll a körforgalom igényeivel. Ezért s a kocsitorlódás el- kerülése végett is szükséges volna, hogy a városiilgeti végállomás elkerültessek és valódi körforgalom ren- deztessek be. Ez pedig a belügyminiszter szerint leg- célszerűbben úgy érhető el, hogy a Damjanich-utcai vágányok a Városiilget szélén a csömöri-uti vágá- nyokkal összekötötnének. Míost a kereskedelmi mi- niszter felhívja a vasutársaságot, hogy e megol- dásra is dolgozzon ki terveket, a íóvárost pedig arra, hogy ezt a tervet is vegye tárgyalás alá s az eset- leg szükséges közterületek átengedése iránt hatá- rozzon.

(* A közlekedés biztonságága. Régen tárgyalnak már a hatóságok, hogyan tegyék biztosabbá és jobbá a villámos vasuti közlekedést. A kereskedelmi minisz- teriumban már összegyűjtötték az adatokat, hogy a küllödőn hogyan rendezték a forgalmat. A rendezés kapcsán állapítják meg újra a villámos vasutak menet- sebességét, a kocsiban a férőhely számát. A kereske- delmi miniszter ma tudatta a íóvárossal, hogy szep- temberben ankétet tart, amelyre ma meghívta a íóváros képviselőit is.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Fővárosi Nyári Színház. A Líli oimszerepét játszotta ma este Fedák Sári a budai színlőben. A vendég a nehéz föladdal, amit e szerep alakítójáró, kedves ügyekezettel birkozott meg; éneke és tánca a teli háznak nagyon tetszett. A többi szereplőnek is volt része a tapsban. Holnap a madarász-ban lép föl Fedák Sári, Postás Milka szerepét játszása.

** Városiilgeti Színlő. Ujházi Ede holnap foly- tatja vendég szereplését a Városiilgeti Nyári Színház- ban. A művész a Lengyel zsidó című francia színmű- ben lép föl.

** Hollósy Kornéla színház. Makróról jelenti tudósítónk: A színpártoló-egylet gyűlést tartott, amelyen dr. Návay Lajos alispán bejelentette a közgyű- léseknek, hogy Lonovics Gyula nagybirtokos 4000 koronás alapítványt tett a színház javára, édesanyja, Hollósy Kornéla emlékének megörökítésére. Ezzel kapcsolat- ban azt indítványozta, hogy a fölélpitendő makói színlő Hollósy Kornéla-színháznak neveztessek. A gyű- lést nagy lelkesedéssel tette magáévá az indítványt s elhatározta, hogy a legelsőleebb kőrű mozgalmat indítja meg a színházi alap megteremtésére. A köz- gyűlésen kített gyűjtőívén csaknem 3000 koronát je- gyeztek a jelenlőt tagok.

MŰVÉSZET

□ A művészeti osztály főnöke. K. Lippich Elek kultuszminiszteri osztálytanácsos, a közoktatás- ügyi minisztérium művészeti osztályának főnöke, hat heti szabadságidőre elutazott a íóvárosból. Távolléte alatt a művészeti osztályt dr. Szász Károly miniszteri osztálytanácsos fogja vezetni.

□ Az Erzsébet-szobor helye. A budai várban nagy arányokban folyik a Szent György-ter rendezése. A teret és az odavezető két utóat két-három méterrel mélyítik. A tér közepén most bukkant elő az egykori Hentzi-szobor hatszögű talapzata. Az egész kemény téglából készült. A talapzatot szétsze-

dik és a belső kikerülő anyagból a sziklatalajban talált fűreket töltik be. Az ujonnan rendezett téron nyer majd elhelyezést *Erszsbét* királyné emlékszobrara. A tér rendezése sok tekintetben megkönnyíti a pályázó művészek munkáját.

□ A Szent István-bazilika belső díszítése.
A lipótvárosi Szent István-bazilika belsejében az űrszes márványozási munkák már befejezésükhez közelednek és az emlékmű hatalmas arányaiban mindinkább kezd kibontakozni. A templom belsejével tökéletes és meglepő hatású egyensúlyban vannak a monumentális színek, amelyek erősen a római klasszizmus és a reneszánsz korabeli belső térségek díszítésére emlékeztetnek. Ezt a díszítési modort a templom műépítész, *Kauser József*, az épület hatalmas arányaihoz képest, nagy műveltséggel alkalmazta. A belső résznek hatását kiegészítik *Lotz Károly* és *Benczur Gyula* mestereknek mozaikképei. Jelenleg a négy mellékkápolna oltárait állítják fel és hét nagy melléklőtr márványalkatrészeit a szállítást is megkezdették. Az oltárok hazai márványból készülnek, amelyeknek anyagát a siklósi, vaskohi, puzisicei és rusikiai bányákból aknázták. A márványok vörös, sárgás-fehér és tiszta fehér színiek és a rajtuk lévő díszítmények az olasz reneszánsz hasonló legfinomabb műremekeire emlékeztetnek. Az oltárokhöz szokásos bronz-munkák, amelyeket galvánialg aranyoznak, szintén készülnek már. A két nagy melléklőtr képének egyikét, a Boldogságos Szűz képét *Benczur Gyula*, a másik oltár Krisztus-képet pedig *Stetka Gyula* festi. A kápolna-oltárok képeiről az építési bizottság legközelebb határoz. A középső kupola alatti térségben teljesen felállították a szöszéket. A kupola alatti középrész három oszloptosos tülkékének díszítése is teljesen készen van, csakis a szobrok hiányoznak belőlük. A Szent László-szobrot *Fadrusz János* vésőjére bízták, a másik kellő időt még nem határozott a bizottság. Pompásnak ígérkezik a főoltár, melynek mintáját tanulmányozás végett íából felállították. Ennek a márványunkait még a nyáron kiadja munkába. Az oltár főalakját, Szent István szobrát *Strobl Alajos* fogja tiszta fehér márványból kifaragni. Az orgonakóruson szintén felállították az orgonaszekrény mintáját, amely tisztán reneszánsz stílusú és nevezetes annyiban, hogy ebben a stílusban ez lesz az első nagyobb szabású alkotás. Az építés, amint a tienteikből is kitűnik és amennyire a pénzübeli ségélytorrások megengedik, teljesen párhuzamosan halad a kitűzött programmal és a határidőre el fog készülni.

guk lett volna, ennél fogva a bíráskodnak nem lehet jogi hatást tulajdonítani.

§§ **Marót Sándor szabadulása.** A Tomka-féle betörés dolgában tartott ítéletgyűlésen a büntetőtörvényeszk *Marót Sándort* tudvalehetőleg egy esztendei börtönrre ítélte s ugyanakkor kimondta, hogy a vádlottat csak huszezer korona kaució mellett bocsátja szabadon. *Marót* védője, dr. *Friedmann Bernát* ma lefizette a kauciót, mire a törvényeszk *Marót Sándort* szabadon bocsátotta.

§§ **A grófné tartásdíja.** A budapesti VIII-X. kerületi járásbírótság előtt ma tárgyalták azt a nőtártsási pert, amelyet *Frank Boriska* indított *Károlyi György* ellen. A bírótság hónapoként ezer korona tartásdíjat ítelt meg a grófnának.

EGYESÜLETEK

(Magyar Szakírók Egyesülete.) Ezen a címen *Gellői Mór* elnökségével új egyesület alakult, amelynek célja a szakíró és szakirodalom tekintélyének emelése és a szakírók erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozdítása. Az új egyesület most terjesztette be alapszabálytervezését a tanácsához, amely azt pártolólag küldi fel a belügyminiszternek.

Nyiltér.

A világ legrészbb utazó bóröndjei és utazó készletei a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig kaphatók *Tüller Mór* és Társa cs. és kir. udvari egyenruha-szállítóknál Budapesten, Váci-utca 35. szám.

Minden külön értesítés helyett.
Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, maguk és az összes rokonság nevében, hogy

özv. dr. Kirchfeld Lajosné
szül. illenczfalvi Linzer Josefín

hosszas szenvedés után 1902. július hó 10-én életének 48-ik évében jöbbitre szerdült.
A megböldögöltnek földi maradványait vasárnap 7. hó 13-ik napján délelőtt 10 órakor fogják a halottasházból (V., Aulich-utca 8. sz.) a keresztúti izr. sírkertben a családi sírba kiseríteni.

Jenő, Erzsi, Károly gyermekei;
Illenczfalvi Linzer Károly apja;
Imre, Emilia és férje Weisz Armin, Vilma és férje Kron Manó, Paula özv. Pick Miksáné, Béla, Armin Berta és férje Csillag Gusztáv, Melanie és völegénye Dr. Nyári Sándor testvérei, illetoleg sógorai.

Csendes részvételt kérnek.

A trónörökös renuncióciója.

Prága, július 11. A tartománygyűlés mai ülésén több indítványt és interpellációt terjesztettek elő. *Köszöttük* volt *Dvorak* interpellációja *Ferenc Ferdinánd* trónörökös házasságkötésénél tett lemondásának előterjesztése dolgában és *Bachmann* indítványa a cseh műemlékek föntartásáról.

A cukoregyezmény.

Brüsszel, július 11. A kormány még mindig reméli, hogy *Oroszország* *Witte* pénzügyminiszter legutóbbi jegyzéke dacára csatlakozni fog a cukoregyezményhez; ellenkező esetben *Ausztria-Magyarország*, *Németország* és *Anglia* az orosz cukorra külön adót fog kivetni.

Páris, július 11. Az Elysée-palotában tartott mai minisztertanácson *Loubet* elnök aláírta a brüsszeli cukoregyezményről szóló törvényjavaslatot.

Kitchener hazatérése.

London, július 11. Lord *Kitchener* holnap délután egy órakor érkezik ide. A pályaudvaron a király nevében a walesi herceg fogja üdvözölni. A herceg ezután Lord *Roberts* és az összes vezérkar kíséretében elviszi *Kitchener*-t a Saint James-palotába. A *Kitchener* üdvözlésére kirendelt csapatokat a *Connaught* herceg fogja vezényelni.

Waldeck-Rousseau a német császárnál.

Ódde, július 11. A német császár ma délelőtt fogadta *Waldeck-Rousseau*-t, aki tegnap érkezett ide az *Ariadne* hajón.

Ódde, július 11. *Menier*, az *Ariadne* yacht tulajdonosa, valamint a yachton lévő francia társaság többi tagjai vacsorára voltak hivatalosak a *Hobenzollern* yachton.

Fegyelmetlen kadéto.

London, július 11. A fésőház tegnapi ülésén *Carrington* szóvá tette a katonai hatóságok eljárását, amelyek a sandhuri akadémiából 29 kadétot ideiglenesen kizártak, mert ott gyújtogatás és más fegyelmi vétsek fordultak elő. *Carrington* azt mondja, hogy a hatóságok ártatlanokat büntettek meg és a hozott határozat megváltoztatását kéri. *Raglan* parlamenti államtitkár azt mondja, hogy a fegyelmet okvetlenül meg kell óvni. Sajnálja, hogy a kadéto olyan keveset tördőtek a köz-élelménygel. *Roberts* azt mondja, hogy a kadéto között, amint kitűnt, nincs fegyelem. Ilyen körülmények között szükséges volt az általános büntetés kimondása. Nem szabad megengedni, hogy a kizárt kadéto visszatérjenek, mielőtt a tűz keletkezésének okát kiderítik.

Martinique pusztulása.

Páris, július 11. A martiniquei kormányzó táviratozza, hogy az e hó 9-iki kitörés először egy villámok által keresztül elközött fekete füstoszlopban és azután egy tüzoszlopban nyilvánult, mely felgyujtotta St.-Pierre romjait. *Morne Rouge* és *Fort St.-Denis* községekre huszontöt percig tartó hó- és hamueső hullott. *Morne Rouge* lakossága elmenekült. *Corbet*, *Casepilote* és *Fort de France* lakosságán a réműlet vett erőt. Emberekben nem esett kár.

Páris, július 11. A *Mont Pelée* újabb kitörése elszakította a *New-York* és *Martinique* szigete közt lévő közvetlen kábel.

Közgazdasági táviratok.

New-York, július 11. (Térményvárosok.) (Zárlat.) *Gyapot*: *New Yorkban* helyben 9 1/2 (9 3/4). *Juliusra* 8.71 (8.62). *Októberre* 7.94 (7.92). *New-Orleansban* helyben 9.— (9.—). — *Petroleum*: *Stand white New-Yorkban* 7.40 (7.40). *Stand white Philadelphijában* 7.35 (7.35). *Rafined in Cases* 8.50 (8.50). *Credit Balances at Oil City* 1.22 (1.22). — *Zsir*: *Western steam* 11.50 (11.40). *Robe* és *Brothers* 11.60 (11.50). — *Tengeri* irányzata szilárd. — *Juliusra* 70.— (69 1/2). *Szeptemberre* 65.— (64 3/4). — *Okt-re* — (—). — *Buza* irányzata szilárd. — *Piros* ősz helyben 82 1/2 (82.—). *Juliusra* 81 1/2 (80 3/4). *Szept-re* 79 1/2 (78 5/8). *Okt-re* — (—). *Dec-re* 79 1/2 (79 5/8). *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* 1 1/2 (1 1/2). — *Kávé*: *Íair Río* 7. sz. 5 1/2 (5 1/4). *Jul-ra* — 4.79 (4.65). *októberre* 4.85 (4.80). — *Liszt*: *Spring Wheat clears* 3.— (3.—). — *Cukor*: 2 1/2 (2 1/10). — *On*: 28.62 (28.62). — *Béz*: 12.——12.15. (12.—12.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árat jelzik.)

Chicago, július 11. (Térményvárosok.) (Zárlat.) *Buza* irányzata szilárd. — *Juliusra* 72 1/4. (71 3/4). — *Szept-re* 76 1/4 (76.—). — *Tengeri* irányzata szilárd. *Szept-re* 62.— (61.—). — *Zsir*: *Szept-re* 11.15 (11.15). — *Okt-re* 10.95 (10.97). — *Szalonna short*: clear 11.23 (11.22). — *Sertésusz*: *Szept-re* 18.70 (18.72). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árat jelzik.)

SPORT

* **Nemzetközi kerékpárverseny.** A vasárnap délután öt órakor az *Olympia Sport-Egyesület* által rendezendő verseny íránt nagy az érdeklődés. A verseny résztvevő müncheni világbanok, *Fischer József* jogadására nagyban készülődnek a sportkörök. A svájci bajnok *Henry* egy 8 és egy 9 lóerős motortandemet hoz magával.

** **A síelőki löversenyek eredményét** az érdeklődő közönség a *Telefon* Hirmondó útján tudja meg leg hamarabb és legmegbízhatóbban. A *Telefon* Hirmondó kiküldött tudósítójának távirati jelentése alapján már este 7—8 óra között olvastatja fel az összes versenyeredményeket. A felolvasásra kétszeres riadójellet hívja fel az előzőtek figyelmét a beszélő újság.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A kolozsvári színházi sikkasztás epillője.** Hatvanhatézer koronát sikkasztott a kolozsvári Nemzeti Színház nyugdíj- és Széchenyi-alapjából *Tóth István* pénztáros, s mikor már nem bírta tovább a lelkiismerete, tavaly öngyilkosságot követett el. Az alapokat ellenőrző választmányt az öngyilkos után gróf *Festetics Andor* mint kormánybiztos, *Heis Odön*, a Nemzeti Színház jogtanácsosa útján pörbe fogta, hogy a hiányzó 66,468 koronát megtérítsék. Mint alperesek: *Korbuly Bogdán*, a kolozsvári színház művésze szerepeltek, *Korbuly Bogdán* az elsikkasztott összeget bírői letétbe helyezte, de társaival együtt tagadta, hogy ők a nyugdíjalap bármily néven nevezendő ellenőrző-bizottságának tagjai lettek volna, s ha mégis némelyik pénztári kimutatást aláírták, ez azért történt, mert már *Bölöny József* intendáns is így aszékedett, s így ők csak formalitásnak tekintették az egészet, amiért kártérítés öket nem terheli. A kolozsvári törvénszék a telperes kormánybiztos elutasította keresetével s egyuttal arra kötelezte, hogy *Korbuly Bogdán*nak 1350 korona, *Göszögö Manónak* 800 korona és *Szentgyörgyi Istvánnak* 249 korona perkötséget fizessen ki, A megokolás szerint alperesek aláírták ugyan a számadásokat, de a nélkül, hogy jo-

Nyilatkozat.

Valaki, nyilván valamelyik üzleti versenytársam, a „Pesti Hírlap”-ot egy személyemre vonatkozó, kellemetlen hírrel ültette fel, mely e napokban az említett hirlap törvénszéki rovatában „Csalárd bukás” cím alatt jelent meg. Kijelentem, hogy a hír közönséges rágalom, melynek egyedüli célja engem most az üzleti campagne alatt feleim előtt diszcreditálni.

A közlemény ismeretlen szerzője s a hirt közlő újság ellen becsületesem és üzleti jó hírnevem ollen intézett támadás megtorlása végett a bűnvádi feljelentést már megtettem.

Tiszafüred, 1902. július hó 9-én.

Braun Miksa
terménykereskedő.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Belgrád, július 11. A román király dr. *Vuics* miniszterelnöknek a Románia-ösillaga nagykeresztjék adományozta.

New-York, július 11. *St.-Thomasból* érkezett jelentések szerint kedden *St.-Vincent* szigetén 4 óran belül három földrengés volt.

KÜLÖNFÉLÉK

A rezervista.

Masiroznak vigan a katonák,
Szép asszony nézi az ablakon át.

Nagyon érdekli, merre megy a század,
Míg elvonul, csókot is int vagy százat.

A század élén léptet pej lován
A hatalmas bajszú kapitány.

Kivont karddal, nagy búszkén, de gyalog
Oldalt vonulnak a tess hadnagyok.

A katonasorból egy rezervista
Titokban legtöbbit tekintget vissza.

Fénylik, mint másnak, oldalán a kardbojt,
Mégis kiáltzik: tegnap még „cibili” volt.

Tán hallani is róla egy-egy életem,
Még sincs a füstök közt több ilyen dölceg.

Legalább azt susogja valaki:
Odafönt az a szép asszony, a ki

Merengve nézi, merre megy a század
S míg elvonul, csókot is int vagy százat.

És azt sóhajta nagy szomorúan,
Mikor jön vissza az én jó uram!

(Zalasczyki.)

Mikolth.

+ Salisbury szokásai. A Good Woods foglalkozik Salisbury lorddal és sok tulajdonságát sorolván fel, elmondja róla, hogy Chamberlainnel ellentétben szereti a tornázást. Ennek különben megvan a maga oka. Így akar megszabadulni a kövérségtől. Ez okból életmódjába bizonyos szabályosságot vitt bele. Még mint Anglia miniszterelnöke is gyakran jelenik meg az utcákon biciklizve, korán reggel, még mielőtt a nagy kocsiorgalom veszedelmessé tehetné ezt a sportot az öreg urak számára. Ezelőtt sokat játsza a lawn-tennist is gyakran volt ellenfele Waddington francia nagykövet, aki szintén nagyon ügyeskedett a lawn-tennisben. Lord Salisbury azonban felhagyott ezzel a játékkal azóta, hogy egyszer eltörtött játék közben az aran keretű pápaszeme. A vadászatot is abbahagyta, bár az előbbi években gyakran vadászott a vadaskertjében nyulakra. Nagy öröme telik azonban még mindig a kertjében, amelyekben pompás rózsákat nevel. Földműveléssel nem igen foglalkozik. Hátaslova nagyon szelíd; mindazonáltal, ha Hatfieldhouseban lakik, sokszor megy gyakorlástára, miközben gondolataiba mélyedve gyakran áll meg és annyira el van merülve, hogy észre sem veszi, hogy botjával kedvence disznóknak a hátát vakargatja már jó ideje. Néha-néha botjára támasz-

kozva, percekig elnéz a masszeségbe. Ha vonaton utazik Salisbury lord, rögtön elővesz valami könyvet a táskájából s olvasásba merül. A legújabb francia regény bizonyosan, amit olvas. Ha otthon van, akkor is regényeket olvas pihenő órákban. A zene és művészet iránt nem érdekli. Mikor valaki egyszer a jelenlétében dicsérte Wagner zenedramáit, akkor Salisbury őszintén bevallotta, hogy éppenséggel nem tudja kellően méltányolni Wagner alkotásait. Ebben különben sok angol megegyezik vele.

+ Egy munkanélküli leleményessége. Az állás, foglalkozás után való hajszá annyira kifejlődött manapság, hogy aki igazán akar valami foglalkozáshoz jutni, annak ugyancsak meg kell erőltetnie a leleményességét. Ilyen viszonyok között történt meg, hogy Bécsben a Ringstrassen egy fiatalember hívta magára a közfigyelmet azzal, hogy a mellén és a hátán ilyen táblácskát hordott:

KÉREK ÁLLANDÓ FOGLALKOZÁST.

Persze az érdeklődők kivallatták, s arra elmondta, hogy idegen, napok óta foglalkozás nélkül lézeng tehát ilyen módon akar keresetbe jutni. Leleményessége be is vált, egy előkelő üzletben alkalmazták.

+ Az első masinista. Stockton angol városban meghalt Harrismith Tamás, aki arról volt nevezetes, hogy ő volt az első gőzvasut masinistája. A Stockton és Darlington között épült vasuti vonalon volt szolgálatban. Huszonnégy éves volt, mikor szolgálatba lépett s ugyancsak nem volt kellemes ez az állás, mikor a vasutat tudvalevőleg a legellenessébb indulattal fogadták és alkalmazottait a megkövezés veszedelme fenyegette. Harmincöt esztendősz szolgálat után, 1860-ban vonult nyugalmába. Azóta Stocktonban élt nagyszámú családjával, amelynek tizenegy tagja örökölte az ő pályáját. Harrismithet élete után sokszor hozta össze a sors az angol uralkodóház tagjaival s kitüntetései is büszke lehetett. Első kitüntetését Viktória királynőtől kapta, aki trónra lépése után utba ejtette az első vasuti vonalat is. A legrégibb lokomotív vezetőjét bemutatták a királynőnek, aki érdeklődéssel kérdezte:

— Jól tud már bánni a gépével?

— Felség, felelt a gépész, aki születésétől fogva dajkál egy gyermekét, az ismeri már minden szokását és szeszélyét.

— De bátha aztán tulón az eszén a gyermek?

— kérdezte a királyné.

— Felség, azt hiszem, hogy nemcsak a gyermek fejlődik, hanem a dajka is.

A királyné újra járt Stocktonban ezután, amikor a királyné herceg házassztendős lett s a királyné be-

utazta vele az országot egy részét. A királyné csodálkozott, hogy Harrismith még mindig szolgálatban van s az ő kérésére ment aztán hamarosan nyugalomba.

— Nem akarom, — mondta a királyné, hogy egész életét munkával tölts, megérdemli már, hogy pihenjen téren.

A herceg kérésére akkor más-él napot töltött ott a királyné, mivel a herceg meg akart ismerkedni a vasuti gép szerkezetének egész fejlődésével. A királyné s a herceg nagyon szives bucsuzással utaztak el Stocktonból, s valahányszor arra felé utaztak, az öregtet mindig jóelőre értesítette a királyi iroda és tudatta vele, hol tiszteleghet a felséges asszony előtt. El is ment mindannyiszor, sőt Viktória királyné temetésére is elutazott, jöllehet már akkor közel járt a száz évhez. A király udvari irodája részvétlevelet küldött a gyászoló családnak.

+ Német-lengyel hotel-rendszer. A varsói Vik című újság beszéli el: Orosz-Lengyelországból egy lengyel ember Posenbe érkezik és a szállóban lengyel nyelven szobát kér.

— Itt csak németül beszélnek, — feleli a portás. — Ha azonban az ur olyan szállót keres, ahol lengyelül beszélnek, akkor a szemben levő szállót ajánlhatom.

Az utas csodálkozva kérdi:
— Hogyan, önök maguk küdenek engem konkurenshöz?

— Az már így van nálunk Posenben, — feleli a portás. — Vannak szállók, ahol csak lengyelül és olyanok, ahol csak németül beszélnek. A miénk német, a szemben levő lengyel.

— És kié az a szálló? — kérdi tovább az idegen.

— Funkenstein Miksa uré.

— És ez a szálló itt?

— Ez is Funkenstein Miksa uré.

+ Néhány érdekes szám. A föld, mikor egyszer megkerült a napot, 984 millió kilométert tesz meg. Az tehát, aki a száz éves kort elér, a földdel együtt egész életén át csaknem egy billió kilométert tesz meg a világúriben. Az ember szíve egy év alatt harminchat milliót ver. Eetünk minden percében 175 millió vértesszövetke hal el és ujul meg. Testünk pórszáinak száma több mint két millió, esontunk pedig két-száz van különböző nagyságban és formában, van azonkívül ötszáznál több izmunk, amelyeket véredények táplálnak és az idegek kormányoznak.

Orosz közmondások.

Ha a feleségedet reggel megvered, ne feledkezél meg arról, hogy déleiben újra megtedd.

Két asszony — ha együtt van, az már gyűlés; három asszony együtt, az — pokol.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev.)

Irtja: GORKIJ MAXIM.

(14.)

— Oh, a nyomorult kutya! Látod, milyen emberek vannak a világon; meglopják s még üdvözetet is küld. Az igaz, hogy talán mindössze csak egy kopecket ért az az alma, amit ellopál tőle, de neki egy kopec anyai, mint nekem egy rubel. De nem is a kopecről vagy a rubelről van szó, hanem arról, hogy a kopec az enyém. Azt senki a világon el nem veheti. No, hagyjuk ezt. Hol jártál?

A fiu leült atyja mellé s beszélni kezdett napi élményeiről. Ignác figyelmesen halgatta egy darabig, aztán így szólt:

— Te még mindennek csak a felszínét látod, ócsém. Gyerek vagy... bizony.

— A szakadékbán egy bagolyt találtunk — folytatta Foma.

— Fölrepült s nekiment a fának — puff! Egyet nyikkant, de mi újra fölhajszoltuk, megint repült s megint nekiment valaminek. A tollai csakugy röpködtek szerzetését. Utoljára elbujt valahova s nem tudtuk megtalálni, pedig sajnáltuk, egészen lenyuzta a bőrt a testéről. Ugy-e, a bagoly semmit se lát nappal?

— Semmit — mondta Ignác. — Van olyan ember is a világon, aki éppen úgy nekimegy mindennek, mint a bagoly. Keresi a helyét, egyre keresi, egyre fölaker szállani a magasba s mindig megüti magát. Utoljára lenyuzza a bőrt, aztán elbujik, hogy nem is lehet ráakadni. Ezek sajnálatraméltó emberek, fiam.

— Hogy fájhat az! — mondta Foma halkán.

— Ugy, mint a bagolynak.

— És miért van ez így?

— Miért? Azt nehéz megmondani. Néme-lyiknél azért, mert elkábítja az önhittség, mert sokat akar, de kevés az ereje. Másiknál meg, mert ostoba. Ezt nem érted.

— A tea az asztalon van — kiáltott most Anfiza néni, aki már régóta ott állt az ajtóban s meghatottan nézte, amint bátyja, ez a magas, erős férfi annyira gyöngédséggel ölelte magához a fiát.

Igy folyt Foma élete, mely nem volt gazdag izgalmakban, de békeséges és nyugodalmas volt. A fiu lelke még olyan volt, mint a csöndes tó, melyet nem szántott még végig az élet fergege.

Miután Foma öt évet töltött az iskolában s nagy nehezen letette vizsgáit, kilépett az életbe. Csinos, fekete haju, barna arcu fiu volt s felső ajkán sötét legénytoll polyhedzett. Majakin gyakran mondta:

— Az asszonyok jobban fognak szeretni, Foma, mint a mézet, de valami sok ész nem szorult beléd.

Ignác sóhajtott.

— Jó volna, ha egy kissé forgalomba hoznád a fiadat — folytatta Majakin, Ignác felé fordulva.

— Várom még.

— Mire vársz? Hadd kóboroljon két-három évig a Volgán s aztán nősüljön meg. Nézd csak meg az én leányomat.

Majakin Ljuba az ötödik osztályba járt. Foma gyakran találkozott vele az utcán s a leány ilyenkor barátságosan intett a fiu felé szőke fejcsékével, de ebben a köszöntésben sok leereszkedés is volt, amit Foma sehogysem tudott elfeledni. Ljuba különben sok gimnazistát ismert, de szűkebb barátai közé soha nem vette föl az ifju Gorgyjejevot. Az igaz, hogy Foma nem is igen kíváncsított ebbe a társaságba, mert rosszul érezte magát közöttük. Ugy tetszett neki, hogy mindenki a tudományosságával kérdedik s mindenki az ő tudatlansága fölött gonyolódik. Ljubovnál találkoztak s olvasással töltötték idejükét.

Ha Foma megjelent, rögtön abbahagyták az olvasást, vagy beszüntették a vitakozást. Mindez bántotta Fomat. Egyszer azt kívánta Ljuba, hogy a kertbe kiserje. Csöndesen lépegett egymás mellett, mikor a leány hirtelen így szólt:

— Miért nézel olyan sötéten s miért nem beszélés?

— Miről beszéljek, mikor semmit sem tudok?

— mondta Foma egyszerűen.

— Tanulj, olvas könyveket.

— Nem szeretek olvasni.

— A gimnazisták sokat olvasnak, sokat tudnak. Például Jesev.

— Ismerem... Fecsegő.

— Egyszerűen irigyled. Nagyon okos fiu. Nemsokára a moszkvai egyetemre kerül.

— Nos és? — kérdezte Foma egykedvűen.

— Örök életben gyerek maradsz.

— Nos és ha az maradok?

— Milyen boldogság az! — kiáltott Lyuba ironikusan.

— Én tanulás nélkül is elérem azt, amit akarok — mondta Foma gunyosan — s foiveszem akárkivel, aki sokat tanul. Az éhekes emberek tanulnia kell, nekem nem.

— Pфу, de ostoba és rossz vagy — mondta a leány megvetően s elfordult Fomától. A fiu bánatosan nézett utána, összeráncolta a homlokát s lehajtott fejjel ment tovább.

Már kezdte megismerni a magány varázsát és az almok édes mérget. Nyári esteiben, mikor a föld tüzes színeiben pompázik, valami félnék vágy költözött szívébe az ismeretlen után. Ha valami sötét zuggban üldögélt vagy az ágyon feküdt, a regék királykisasszonyai vonultak el előtte, valamennyinek olyan arca volt, mint Lyubának vagy valamelyik ismerős leánynak. Mindezek titokzatos pillantást vetettek reá. Olykor erős energiát ójtottak belé ezek az alakok, hogy szinte megrészegült tőle.

(Folytatás következik.)

Az asszony feje üres mint a tatár erszénye.

Asszonyánál, korhelynél olcsó a könny.

Áhová az ürdög maga nem juthat el, oda elküldi fiatal feleségét.

Verd a bundát s meleg lesz; verd a feleségedet és hű lesz hozzád.

Minél jobban vered az asszonyt, annál jobb lesz az ebéded.

KÖZGAZDASÁG

Ipár és kereskedelem.

A newyorki tőzsze. New-Yorkból jelentik július 10-iki kelettel: A mai tőzsdén mindjárt a megnyitást után nagy szilárdítás mutatkozott a trösztvonalak részvényeiben. Ezt azoknak a törekvéseknek tulajdonították, amelyeknek az volt a céljuk, hogy a nyugati spekulációs pártnak gabonavásatának való nyereség-realizációt megkönnyítsék. A nyugat felé való pénzszállítást, amely ma nyilvánosságra jutott, a tengeri-spekuláció szükségleteire vezették vissza. Ez azt után megerősítette a realizáló kedvet ezekben a papirokban. A külföldi váltópiacon bankár váltók eladása befolyásolta. A zárlat állandó. Részvényforgalom 680.000 darab.

Gyapjúárverések. A mai, harmadik napon, amelylyel az első aukciósorozat befejeződött, a vevők száma lényegesen megegyezett, minek folytán a vételkedv is csak szűkebb keretben mozgott, mint az előzőik két napon. Az elárverezett 544 zsák gyapjából 2960 zsák adatott el nagyobbára változatlan árakon.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Eisner M. kereskedő Bresnic, Goldenberg M. M. és Wahl-cég Genf, Topovits György kereskedő Temesvár, Löwit Tivadar cipőgyáros Trebitsch 190.000 korona passzívával, Klein H. Győr, Stahl József Przemysl.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. Bécsben a kontingentált készárú 38.20 korona pénzben, 38.60 korona áruban.

Borjувásár. 1902. évi július hó 11-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvényszeresasságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 902 drb., leült borjú — db., bécsi borjú — db., — db., — db., növendékmarha — darab, bárány élő — darab, leült bárány — darab. Argyezések. — Belföldi élő borjú I. rendű 64—80 f.-ig, kivételes 81.—, II. rendű élő borjúkért 58—62 f.-ig, I. kilónként, leült borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivé- t. f. kilónként levonas nélkül. Rugott borjúkért 46—56 f.-ig. Növendékmarha — f.-től — f.-ig, I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig, I. kilónként. Bárány élő — k., leült bárány — k. kivételesen ár — k.-ig páronként. — Az irányzat élénk, az árak 2—3 fillérral egkint emelkedtek.

Sertéskonjuzvásár. (A székesúrvárosi sertés-vásár és közvágóhidú intézőség.) Július 11-én. Felhajtás: Zsirsertes, ugy mint Öreg I. rendű 850 kilogramm felül — darab, II. rendű 280—350 kilogramm felül — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 37 darab, közép 220—300 kilogramm felül 573 darab, könnyű 220 kilogramm felül 84 darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 746 darab. Huszertes egymint: nehéz 300 kilogramm felül 4 darab, könnyű 140—300 kilogramm felül 5 darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm felül 3 darab. Összesen 12 darab. Felhajtás összesen 768 darab. Előző napi maradvány 341 darab, összesen 1099 darab. Eladatott 933 darab. Maradvány 166 darab. A vásár irányzata élénk. — Következő árak jegyzetelték: Zsirsertes: Öreg I. rendű 850 kilogramm felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm felül 80—86 fillérig, kanló — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 88—93 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm felül 86—92 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm felül 74—86 fillérig, süldő 50 — fillérig, malac — fillérig. Huszertes: Nehez 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm felül — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm felül — fillérig, kilogrammonként élőszulban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, július 11.

A kínálat ma mérsékelte volt. Szilárd irányzat mellett 5000 métermázsza régi buza került forgalomba kezdetben 15—30, zárlat felé azonban csak 20 fillérral magasabb árakon, ezenkívül szilárd irányzat mellett 10,000 métermázsza új búzát adtak el szállításra.

Rozsban csekély volt a forgalom és az árak nem változtak.

Zab lánbha irányzattal került a forgalomba.

Eladatott:

Buza. Tiszavideki: 700 mm. 77 k. 8 K. 90 f., 400 mm. 76 k. 8 K. 80 f.

Hódmező-Vásárhelyi: 1000 mm. 77 k. 8 K. 80 f.

Mezőtúri: 600 mm. 77 k. 8 K. 93½ f.

Bánsági: 600 mm. 75½ k. 8 K. 50 f.
Bajai: 1400 mm. 76 k. 8 K. 55 f.
Új buza. Tiszavideki: 2000 mm. 80 k. 8 K. — f. augusztus 14-iki szállításra, 1000 mm. 78 k. 8 K., július 12-iki szállítás.
Mezőtúri: 1000 mm. 80 k. 8 K. augusztus 15-iki szállítás.
Kurticsi: 1000 mm. 77 k. 7 K. 95 f. augusztus 15-iki szállításra.
Pestmegyevidéki: 2000 mm. 77 k. 8 K. — f. aug. 15-iki szállítás.
Vámos-Győrki: 1000 mm. 78½ k. 7 K. 45 f. júli. szállítás.

Mind három hónapra.

Rozs. Új árú: 800 mm. 6 K. 70 f., július 25-iki szállítás paritás, 200 mm. 6 K. 70 f., 500 mm. 6 K. 57½ f., 100 mm. 6 K. 55 f., 200 mm. 5 K. 55 f., 200 mm. 6 K. 52½ f., mind júliusi szállításra.
Zab: 400 mm. 6 K. 95 f., 100 mm. 6 K. 80 f., 100 mm. 6 K. 50 f.

Arpa. Új árú: 200 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. 25 l. mind 8 óra.

Tengeri: 400 mm. 5 K. 92½ f. paritás.

Repece (kaposzta): 100 mm. 10 K. 80 f., paritásra.

Tegnap délután eladatott:

Új buza. Szarvasi: 1500 mm. 78 k. 7 K.

Vámos-Győrki: 1000 mm. 78 k. 8 K. — f., júli. szállításra.

Készpénzfizetés mellett.

A készárú hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktőzsde szokásai szerint kétszázpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	Kilogramm ár		Kilogramm ár	
		K.-től	K.-ig	K.-től	K.-ig
Tiszavideki új	76	8 55	8 65	—	9 00
"	77	8 05	8 75	—	—
"	78	8 85	8 95	—	—
"	79	8 90	9 —	—	—
Fehérmegyesi	76	8 50	8 60	8 90	9 —
"	77	8 60	8 70	—	—
"	78	8 80	8 90	—	—
"	79	8 85	8 95	—	8 95
Pestvidéki	76	8 45	8 55	—	—
"	77	8 55	8 65	—	—
"	78	8 75	8 85	—	—
"	79	8 80	8 90	—	—
Bánsági	76	8 50	8 65	9 —	9 —
"	77	8 60	8 70	—	—
"	78	8 70	8 80	—	—
"	79	0 —	0 —	—	—
Bácskai	76	8 55	8 65	—	—
"	77	8 65	8 75	—	—
"	78	0 —	0 —	—	—
"	79	0 —	0 —	—	—

Egyéb gabonafélék	Kilós	Kilogramm ár	
		K.-től	K.-ig
Rozs	uj elsőrendű	79—76	6.95
	másodrendű		6.86
Arpa	elsőrendű	9—92	6.80
	másodrendű	92—94	6.65
Zab	elsőrendű	94—96	6.00
	kétszázára való	98—11	6.40
Tengeri	bánsági		0. —
	másnemtű		0. —
Repece	kaposzta		0. —
Köles	bánsági		4.60

A határidősület folyamán a következő kitések történtek:

Októberi buza 1902. . . . . 7.80—7.33—7.23—7.27—7.25
 Áprilisi buza 1903. . . . . 7.61—7.64—7.56—7.60—7.68
 Októberi rozs 1902. . . . . 6.25—6.24—6.26—6.28
 Októberi zab 1902. . . . . 5.50—5.43
 Aug. tengeri 1902. . . . . 5.04—5.02
 Májusi tengeri 1903. . . . . 5.05—5.03
 Augusztusi repece 1902. . . . .

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902. . . . . 7.25—7.26
 Áprilisi buza 1903. . . . . 7.57—7.58
 Októberi rozs 1902 . . . . . 6.19—6.20
 Októberi zab 1902. . . . . 5.42—5.43
 Augusztusi tengeri 1902. . . . . 5.01—5.02
 Májusi tengeri 1903. . . . . 5.02—5.03
 Augusztusi repece 1902. . . . . 10.80—10.90

Déltűn fél 5 óraker zárul:

Buza októberre 1902. . . . . 7.19—7.20
 Áprilisi buza 1903. . . . . 7.52—7.53
 Októberi rozs 1902. . . . . 6.16—6.17
 Októberi zab 1902. . . . . 5.40—5.41
 Augusztusi tengeri 1902. . . . . 5. — 5.01
 Májusi tengeri 1903. . . . . 5. — 5.02
 Augusztusi repece 1902. . . . . 10.80—10.90

A budapesti értéktőzsde.

A kiegyezési tárgyalások újabb fölvetéire az előtőzsde szilárd irányzatot követett és a forgalomba került értékek lényegesen emelkedést értek el. Délben gyengébb Berlinre a vételkedv megapadt; különösen Rimamura nyi részvényekben erősebb kínálat mutatkozott.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 675.75—678.75. Magyar Hite részvény 705.——706.25. Rimamura nyi részvény 499.—. Államvasuti részvény 697.25—696.25. Közüti Vaspálya részvény 610.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.90 százalék. Magyar Hite bank részvény 703.50—705.—. Leszámitoló bank részvény 439.——440.50. Osztrák hitelrészvény 677.——678.50. Kereskedelmi Bank részvény 2513.25. Rimamura nyi Vasmű részvény 495.50—497.60. Adria Hajózási részvény 422.——426.—. Közüti Vaspálya részvény 609.——611.50. Államvasuti részvény 697.——693.50 korona.

A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 677.50. Magyar hitelrészvény 704.50. Leszámitoló 439.—. Rimamura nyi vasmű-

részvény 495.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 698.50. Közüti vasut 609.—. Villamos vasut 808.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árlományokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.——54.— korona, vörös aprószemű 35.——40.— korona, vörös erdélyi —— korona, vörös bánsági —— korona, középszemű 42.——46.— korona, nagyszemű 48.——62.— korona. Disznózsir: budapesti 67.60—68.— korona, vidéki —— korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki —— korona. városi 4 darabos 58.——58.60. korona, 3 darabos 60.——60.50 korona, üstölt —— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —— korona, 120 darabos —— korona. 100 darabos —— korona, 85 darabos —— korona, azonnalszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség —— korona, 100 darabos —— korona, 85 darabos —— korona. Szilvaiz: sláviai —— korona, szerbiai —— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, július 11. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A hűvösebb időjárás azt az aggodalmat keltezte, hogy a folyamatban levő aratási munkálatokat félben kell hagyni és ez az új termésnek a piacokon való megjelenését késleltetni fogja. Ennek folytán élénk vételkedv mutatkozott, miautt az árlományok emelkedtek. Időközben az idő megint szépre fordult és a kínálat jutott túlsúlyra. ugy hogy az árlományokban beállott javulás ismét veszendőbe ment. Buza észre 7.59—7.60—7.54—7.55, rozs észre 6.59—6.58—6.54, zab észre 5.00—6.79, tengeri szeptember—októberre 5.42—5.41, tengeri július—augusztusra 5.28—5.30. repece augusztus—szeptemberre 11.30—11.40 korona. Zárlatkor: buza észre 7.49, rozs észre 6.50, zab észre 5.70, tengeri július—augusztusra 5.29, tengeri szeptember—októberre 5.38 korona

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén barátságos volt a hangulat. A déli tőzsdén csendes forgalom mellett az árak tartótlak voltak. Osztrák Hite részvényekben győnge hanyatlás állott be.

Zárlat tartott, később csendes. Berlinre vasművekre szilárd. Londonra változatlan.

Bécs, július 11. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyjárdék 121.45. Lissza és szegedi kölcson sorsjegye 163.30. Magyar vasuti kölcson ezüsten 100.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar izszámító-és pénzváltóbank 436.—. Rimamura nyi vasmű részvény 496.—. Magyar koronajárdék 97.80, 4% os Magyar földtelehen. kötvény 97.85. Magyar hitelbank részvény 705.—. Magyar nyeregemny kölcson sorsjegye 206.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 376.—. Magyar keresk. bank 2507.—. Magyar kucoripar 1360.

Bécs, július 11. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjárdék 101.70. 4% os osztr. aranyjárdék 121.25. 1360-os sorsjegye 153.50. Osztrák hitelsorsjegye 433.—. Angol-osztrák bank —— Bécsi bankjegyző 459.—. Osztrák-magyar bank 1593. Déli vasut 64.—. Dunagőzhajózási részvény 904.—. Dohányrészvény 292.—. Császari és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.22. 4% os ezüst járdék 101.66. Osztrák koronajárdék 99.65. 1864-iki sorsjegye 22.—. Osztrák hitelintézeti részvény 676.75. Unionbank 533.—. Osztrák Länderbank 416.75. Osztrák-magyar államvasut 696.75. Elbavölgyi vasut 448.—. Alpesi bányarészvény 400.50. 20 frank. arany 19.07. Londoni váltóár 240.05. Bécsi Tramway Litt B.—. Bécsi Aranyút Litt A.—. Lipót kő 387.—. Az irányzat nyomott.

Bécs, július 11. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 677.50. Magyar hitelrészvény 705.50. Angol-Osztrák bank 276.50. Bécs: bankjegyző 453.50. Union bank 534.—. Länderbank 416.75. Osztrák-magyar államvasut részvény 698.50. Déli vasut 64.25. Elbavölgyi vasut 448.75. Északnyugati vasut részvény ——. Dohányrészvény 295.—. Rimamura nyi vasmű 496.50. Alpesi bányarészvény 400.50. Májusi járdék 101.80. Magyar korona járdék 97.80. Török sorsjegyek 109.—. Német: birodalmi mártá 117.30.—. Napoleon'or 19.08.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 11. (Tőzsdei tudósítás.) A mai tőzsde irányzata állandó üzetlenség mellett nem volt egyseges. A bécsi előtőzsde magasabb kurzusai kedvezően hatottak a bank-értékekre, ellenben készenétekük kis kínálat miatt gyengültek. Kohórésekre jobban tartótlak magukat. A második tőzde-órán az üzletlejtőbb papírban teljesen pangott az uralkodó kedvetlenség miatt. Magánkamatláb 1% s/a.

Berlin, július 11. (Zárlat.) 4% os papírjárdék ——. 4% os osztrák aranyjárdék 103.50. Elbavölgyi vasut ——. Magyar koronajárdék 98.40. Osztrák-magyar államvasut 149.—. Kassa-oderbergi vasut ——. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcson 100.25. Alpesi bányarészvény ——. Disconto-Commandit 184.90. Általános vállamossági Edison 132.25. Geisenkirchen 169.60. Laura-kohó 200.—. 4% os ezüstjárdék 101.40. 4% os magyar aranyjárdék 102.40. Osztrák hitelrészvény 212.75. Déli vasut 17.40. Károlyi Lajos vasut ——. Orosz bankjegyek 216.15. 4% os új orosz kölcson 98.75. Török dohányrészvény ——. Olasz járdék 102.25. Magyar hitelbank ——. Dynamit Trust 173.50. Harpen 169.—. Az irányzat szilárd.

Berlin, július 11. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Állami forgalom: 4% os magyar aranyjárdék 102.40. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák hitelrészvény 212.75. Osztrák-magyar államvasut 149.60. Déli vasut 17.30. Északnyugati vasut ——. Elbavölgyi vasut ——. Orosz bank-

egy készpénz 216.15. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Páris, július 11. (Zárlat.) Osztrák-magyar Államvasút —. 4% os osztrák aranyjárdék 104 —. Osztrák Länderbank —. 3% os francia járadék 101.27. Ottománbank 566. —. 3% os francia járadék 102.60. Alpesi bányarészvény —. Déli vasút 81 —. 4% os magyar aranyjárdék 103.25. Párisi bankrészevény 1021. —. Olasz járadék 103.17. Francia törleszt. járadék 100.25. Osztrák földhitelintézet részvény 1250. —. Török dohányrészevény 322. —. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, július 11. (Zárlat.) 4 2/3% os papírjárdék 101.90. 4% os osztrák aranyjárdék 103.30. Magyar koronajárdék 98.35. Osztrák-magyar bank 114.40. Déli vasút 17.40. Előválogatott vasút —. Londoni váltóár 264.57. Bécsi bankjegyetűl 114.70. Villamos részvény 122 —. 3% os magyar aranykölcsön 87.50. 4 2/3% os ezüstjárdék 101.85. 4% os magyar aranyjárdék 102.30. Osztrák hitelrészevény 210.20. Osztrák-magyar államvasút 149.50. Északnyugati vasút —. Bécsi váltóár 852.18. Párisi váltóár 813.16. Unio bank 131. —. Alpesi bányarészvény 201. —. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 11. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Árviznyomok januárja. Éesti forgalom Osztrák hitelrészevény 210. —. Német bank —. Disconto 184.30. Hermini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni —. Harpeni 169. —. Laura-bank 199.70. Olasz járadék —. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 11. (Zárlat.) 4 2/3% os ezüstjárdék 101.75. 1880. sorsjegy 153.75. Déli vasút 17.10. 4% os osztrák aranyjárdék 103.05. Osztrák hitelrészevény 212.70. Osztrák-magyar államvasút 149.50. Olasz járadék 103.10. 4% os magyar aranyjárdék 102.10. Az irányzat gyengébb.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 11. A sertésüzlet irányzata változatlan.
A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (pársonkint 400 kilogrammon felüli súlyban) 100—104 fillérig. Óreg közép (pársonkint 300—340 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (pársonkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 102—110 fillérig. Fialat közép (pársonkint 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 106—108 fillérig. Fialat könnyű (pársonkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) 106—108 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (pársonkint 290 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (pársonkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (pársonkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (pársonkint 320 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (pársonkint 250—320 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (pársonkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (pársonkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (pársonkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (pársonkint 260 kilogrammon felüli súlyban) 108—111 fillérig. Közép (pársonkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 108—110 fillérig. Könnyű (pársonkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 106—108 fillérig.

Sertésüzlet szám 1902. július 9. napján volt készlet 45,421 darab. — 1902. július 10. napján felhajtott 109 darab. 1902. július 10. napján elszállított 676 darab. 1902. július 11. napjára maradt készletben 44 854 darab.

Napirend.

Napló: Szombat, július 12. — Római katolikus: Gual. János. — Protestáns: Henrik. — Görög-öröz: (július 29.) Péter Pál. — Zsidó: Tham. 6. Sabbath Chukath. — Nap kelt: 3 óra 59 percek. — Nyugszik: 7 óra 38 percek. — Hold kelt: 12 óra délelen. — Nyugszik: 11 óra 6 percek este. — Hold első negyed: 1 óra 17 percek déután.

A minisiternek nem jóannak. Nemesi Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 óratól este 7-ig. Belépődj 50 fillér.

Nemesi Múzeum. Képtár és néprajzi kiállítás (Csillag-utca 15. sz. a.). Nyitva van délelőtt 9 óratól déután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődj mellett tekinthetők meg.

Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A városi intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10-től 1 óráig. Belépődj 1 korona.

Szabócsinai levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka és lépcsőháza július 14-ikéig délelőtt 9 óratól este 6 óráig 1 korona belépődj mellett.

Menőlégysejt helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 óratól este 6-ig.

Egyetem főveszker az Üllői-úton délelőtt 7 óratól 12 óráig és d. u. 2 óráig 0.7 óráig.

A fővárosi könyvtár (Károly-kört 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—2-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti miniatúr: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től déután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (amelyben az út letvezetőség árusításokat is eszközöl) a városi iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és déután 3 óráig 0.4 óráig. A külügyi kiállítások központi ügyvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, július 11.

Közép- és Észak-Európá nyel depresszió borítja, a magas levegőnyomás pedig Nyugaton tartózkodik, minek következtében Európában borult, esős és hűvös időjárás van. Németországól zviatarokat is jelentettek

Hazánkban csaknem mindenütt voltak zviatarok esők, melyek főleg az ország nyugati és északnyugati részén jártak

jégesővel és a nap folyamán ismétlődtek. A hőmérséklet reggel Nyugaton sülyedt.

Küldés: Egyelőre még hűvös, szeles és esős idő várható, később az eső szűnése és hőemelkedés valószínű.

Vizállás.

Inn Duna	Schödng — 3.61 3.54 Pász — 1.08 1.63 Bécs — 0.09 0.44 Pozsony — 2.8 2.35 Prága — 3.71 3.29 Budapest — 3.23 3.34 Paks — 3.03 3.23 Móhács — 4.02 4.77 Zala — 1.16 0.70 Tudapest — 4.97 5.09 Pancsova — 4.7 4.57 Orsova — 4.16 4.32 Magyarfalva — 0.93 1.08 Zsolna — 0.45 0.43 Trenesén — 0.93 0.62 Szered — 0.92 0.85 Sz-Gottárd — 0.92 0.66 Sárvár — 0.45 0.43 Győr — 3.45 3.78 Pettau — 0.9 1.80 Záklány — 0.9 0.82 Bacsa — 1.72 1.67 Észák — 0.45 0.43 M-Szerdah. — 0.9 0.9 Zágráb — 0.9 0.40 Sisak — 0.61 0.55 Mitrovia — 0.45 0.43 Sibeni — 0.45 0.43 Deás — 0.45 0.43 Sztalmár — 1.25 1.44 N-Majény — 0.45 0.43 Munkács — 0.45 0.43 Homonna — 0.45 0.43 Lutora — 0.45 0.43 Ung — 0.45 0.43	Tisza M-Sziget — 0.10 0.50 Tolobáza — 0.30 0.34 V-Namény — 1.15 1.72 Tóka — 2.32 2.82 Tiszafüred — 3.32 3.02 Csongrád — 5.12 5.38 Szeged — 6.62 5.80 Tud-Becse — 4.65 4.77 Tud — 0.12 0.54 Óndova — 0.05 0.94 Topolya — 0.99 0.9 Boárg — Zánón — 2.22 2.82 Sajó — Zala — 1.29 1.51 Hernád — H-Néméti — 0.22 0.23 Berettyó — Margitá — 0.14 0.9 B-Ujfalva — 0.12 0.14 Causa — 0.10 0.12 Branzosa — 0.20 0.43 Belényes — 0.05 0.60 Tenke — 0.63 0.68 Garabon — 0.85 0.85 Borosjúd — 0.12 0.52 Békás — 1.10 1.52 Gyoma — 0.84 3.18 Gr-Fehérvár — 0.26 0.49 Bonyhád — 0.76 0.80 Soborsin — 0.40 0.59 Arad — 0.38 0.84 Makó — 0.92 1.07 K-Kosló — 0.10 0.88 Egés — Kizset — 0.40 0.59 Temesvárt — 0.3 0.41 Becskerek — 1.20 1.20
----------	--	--

és halhólyag-elszert legbiztosab az évszer, eredeti párisi csomagolásban. Orvosi tekintélyek ajánlása szerint teljesen biztos és ártalmatlan, tucatta 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Capot americans (rövid): 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Giant (hosszú): 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Dunán felszerelt váltók: Irrigatorok, fecskendezők, suspensoriumokban est. Női óvszer: Pessarium oclusium Menzinga tanár szerint csak orvosi rendelésre adatik ki.

Uj! Auto vaginal spray! A legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség, ára korona 15.—

Képes Arjegyzékeket, zárt borítékban, titoktartás mellett, KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kőszeghergár. Alapítva 1878. Budapest. IV. Koronaherceg-u. 17.

DISKRET BETEGSÉGEK

elsőrendű gyógyító intézete BUDAPEST.

KATAPHORESE.

ÚJ GYÓGYMÓD!
Főállmulhatatlan gyógyhatású

Ideg-, Nemi-, Bör-, Vérbetegségek és Gyengeségi-állapotok, Impotencia

gyökeres gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folyt n honorarium teljes gyógyszer utn fizethető.

Páratlan sikerü eredményei folytán általánosan kitudónek elismert

hydro-elektrotherapiái intézet a modern Hygiena és legújabb orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint berendezett gyógytermekkel

Budapest, Tere-kört 44. I. emelet

Dr. Mitzger Tivadar

Az ideg és nemi betegségek gyógyítása. Gyógyászati állapota, impotencia. Kataphoresa Gyógymód. Békés n nemi életben és azok hatásai orvosi munkák szerzőjének személyes vezetés alatt, nyitva egész nap.

Levelekre díjmentesen válaszoltatuk. Prospectus ingyen.

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legelőcsőbben FUCHS BODOGÉNAI BUDAPEST, József-kört 26. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

*****

TÓTH KÁLMÁN

** ÖSSZES ** KÖLTEMÉNYEI.

A nagy költő diszes új kiadása. Eletrajzi bevezetéssel ellátta:

ENDRŐDI SANDOR.

Két remek diskostésti kötet, nagy 8° alak, a költő dombornyomású arczképevel.

*** Rendkívül *** alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.

Megrendelhető Lampel Róbert-féle

(Wodianer F. és Fiai) Cs. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrásy-út 21

David Kempe Nackeban, Stockholm mellett 12090. számú

„Újtás gőzcsítozt petroleumnak vagy egyéb folyékony égési anyagoknak elégtetésére szolgáló készülékeken”

című, 1898. márc. 31-ről kelt magyar szabadalmára vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatok „W. E. 4147” alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I., Seilerstätte 2. kéretnek.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaszerzői (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legelőcsőbben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. ca. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiái rendelő-intézete IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klótild-palota (Atjához és lift használat).

A legelnyagyaltabb hűgyesfolyásokat, legelnyagyaltabb hűgyesfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőzéstes utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legelnyagyaltan ollyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

átal, magómléseket, nőknél fehőrfolyást befecskenedezés nélkül, a legmagakasabb bérbeségékeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátegrinóbajokat gyógyít a legelnyagyaltabb mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óratól 4 óráig: este 7—8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatuk; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva les.

Legmegbizhatóbb GUMMI

különlegességek, valódi francia minőségben. Gummi tucatta 1, 2, 3, 4, 5 fétig. Capot americ (rövid) tucatta 2 frittől 3 frittig. Halhólyag tucatta 2, 3, 5 fétig. Mintagyűjtemény (25 drb) 4 fritt. Szétküldi gyorsan, diszkrecióval Budapest, VII., Kerepesi-ut 84. d. Suspensor drbja 25, 50 kr. és 1 forint.

Biztosan és alaposan gyógyít minden titkos betegséget

és következményeit 25 évi kórházi és magángyakorlat alapján, az előnyösen ismert specialista

Dr. Füredi

váci-utca 12. v. kórházi főorvos, katona, megyei és kor. pászári főorvos, a medjeire rend lovagja stb. Főltűnt eredményi különösen idült bajknál, elgyengült férfierővel, ideg-, bór- és női betegségekben. Levétől is biztos gyógyszer. Göröcsdi és veaji vizsgálatait. Külön várótermek, gyógyszerrel gondoskodik.

Rendel 9—4-ig és este 7—8-ig Váci-utca 12. II.

GUMMI

és halhólyag-különlegességek, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 fét tucatta, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 fét tucatta, Capot americans 2, 3, 4, 5 fét tucatta, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 fét tucatta. Pessarium oclusium frt 1,20—2,50-ig. Diana-öv havihajköték 2 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Múszertárban

Budapest, Kerepesi-ut 32. M., a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék ingyen, zárt borítékban. 10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

Titkos betegségek

gyógyítására e specialista legelőcsőbben ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legelőcsőbben idős alatt biztos sikerrel fertiknál és nőknél: hűgyesfolyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makóros borbajokat és az önfertőzéstes támadt ideg betegségeket.

Meglepő az eredmény férfui gyengeségénél (Impotencia) ugy fiatal, mint öregbe egyéneknél. Levelekre díjtalanul válasz; kivátrna gyógyszer.

Lakás: Budapest, Erzsébet-kört 12. sz. (Dohány-utca sarok, I. emelet). Bejártat a lépéseim. Külön várótermek Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Színházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. július hó 12-én.
Fedák Sári mint vendég.
A madarász.
Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Szombat, 1902. július hó 12-én.
Ujházi Ede mint vendég.
A lengyel zsidó.
Színmű 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

CIRKUSZ CARRE OSZKÁR
(az állatkertben).
Ma szombaton, július 12-én este 7 1/2 óraker
nagy diszeloadás
E héten — új módszer E héten — új színelvöl E héten — új metódus
a kedvelt időmítő
Smith Norton tanárnál.

No mulassa el emelni, hogy a szenzáció és veszedelmes kocsizást 2 vad, rozszakarutával az érdeklődőknél megérezte. A kocsizás gőzfűtők és tűsók között történik, mi mai napig utóéletlenül. Előadatik többször.

Egy japán népiünnepély
Nagy kiállítás némajáték felvonással, táncokkal, csoportokkal és ballettel, 200 személy közreműködésével. Ruhák Baruch E-től Berlinben, díszletek és felszerelések Pergor kölni udv. díszletfőnök. Rendelés és betárolás **Carre Miksa** ur. Táncokat rendező és betároló **Hartwig** k. a. Budapestban. 1. Nagy felvonás: zene. — 2. Japán népi játékok. — 3. Eszemlyének 40 helyéről. — 4. Csoporthatás lélek. — 5. A legjobb ugrók verseny. — 6. Uj! 10 bóké; Uj! — 7. Legjobb játékok és végjelent a szabad lépésen, a japán Mikado jelenetében.

Butor!

Saját készítményű divanyok, ottomanok, szalonarni, arfik- és löszformárcok valamint szonnyágybetétek, ebédlő- és hálószobabútorok, ingrárok, szekrények, átrak, függőlampák és konyhaberendezők, fő, szőlő kivitelben előnyös részlettelézésre is jutányos árban kaphatók. Tiszteviselők, papok, tisztaságok, tanítók és jegyzők kedvezményben részesülnek.

Náthán Ignác
butorfőrártára Budapest, VII., Erzsébet-körút 23.

Alapítva 1878. Telefon 45-86.

Ős-Budavára.

Ma, szombaton 6 óratól kezdve
nagy jótékonycélu ünnepély
Pálmay Ika
és több előkelő művész és művész szíves közreműködésével, a **Fővárosi Szegény Gyermek-Égylet** javára.
Remek új varieté-műsor.
Nagy művész-estély.
Diszfelvonulás. Jótékonyági tombola. 8 óraker ingyenes varieté-előadás. Ingyenes látványosság: a **Binder-es-lád** a 200 láányi toronykötelén stb. stb.
Belépődíj 1 korona. Gyermekre 20 fillér.
Tözségi jegyek felültiltandók.

Magy. kir. honvédszenekar

Langversenyek minden nap a **Sz.-Lukácsfürdő** nagyvendégelőjében, a Dunapart egyszébbpontján Kútbő, ételök, italok, jótékonykítás olcsó árak.

Saját üzem. Uj üzletvezetőség.

Ha sorajgyol ségben vannak és sokra magasabb kölcsönöt kíván, forduljon **BEIFELD JÓZSEF** Bankházas Budapest, Károly-körút 1. szám. Alapított 1874.

M. kir. államvasutak Igazgatósága. 108278/902. CL.

Hirdetmény.

Nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelék. Díjszabási pótlék kiadása. A nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelék 1900. évi szeptember hó 1-től érvényes II. rész 5. díjszabási füzetéhez 1902. évi szeptember hó 1-től az I. pótlék lép életbe.

- Ez a pótlék: I. csoportonál díjszabás módosítását, II. helyesbítéseket, III. állomásnév változások tartalmazsa.
- A pótlék egyes példányai a részes vasut igazgatóság után lesznek megszereshetők.
- Budapest, 1902. évi július havában.
- A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utányomás nem díjaztatik.)

Guzi-kenőcs
A világhírű Guzi-kenőcs jóságá vevőkörömet annyira megszorította, hogy kénytelen voltam cipőgyáramat nagyobbítani és így ozentul

Fűzetlet Kerepesi-ut 30.

Fiók üzlet Deák-tér 6. alatt van.
Mindenki, hogy meggyőződést szerezhesen világhírű kenőcsöm jóságáról, ki címét velem közli, I. tégy Guzi-kenőcsöt és egy 100 oldalas képes fr-jegyzékét kap ingyen és bórmentve.
Minden vérom I pár elegáns sámfát és egy tégy Guzi-kenőcs, mely 6 óra elegáns kap ingyen
Mértéknek elegendő, ha harisnyába egy papirlapra állva, a lábaltal körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelőért a pénz haladéktalanul visszazadom.
Postaköltség 30 kr.
Férfi, sima cipő, erős — 3.- Női, zerge egős — 2.-
Elegáns, gavallér, fűzős — 8.30 Eleg., fekete, v. barna fűz. 3.-
Divatos, barna, fűzős cipő. 3.50 Salonnak, fűzős v. gombos 3.50
Eleg. ezolnaki, fűzős cipő 4.- Egész bőrbőrű, fűzős vagy gombos — 3.80
Gavallér box calv bórű fűzős 4.- Salonnak, csatos cipő — 2.50
Tiszt. tükörbőrű sima cipő 4.- Fekete v. barna félcipő — 2.40
Postal szétküldés az egész világba.
Agulár Ignác
Budapest, Kerepesi-ut 30.

A Magyar Tudományos Akadémia által legújabbban a **BULYOVSKY-díjjal** kitüntett munká: **Szatrák.**
••••• Irta •••••
KOZMA ANDOR.
Ára fűzve == Vászonkötésben
5 K. 20 fill. 7 korona.
Megjelent és kapható az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 54. sz.

Dr. RENNER VIZGYÓGYINTÉZETE

bejáró betegek számára.

Budapest, VII., Valero-utca 4. (Telefon 555.)

Az intézetben gyógykezelés alá vételnek különféle ideg- és gerinobajok, álmatlanság, szédülés, ideges gyengeségi állapotok, a gyomor és belek ronysága, ideges szívbetegségek stb. — Alkalmaztatnak levő gyógykezelések: A tudományos vizgyógyimód összes eljárásain kívül, szénasv. fűzők (mauheimi eljárás, szivbajosnak számára), fény-fűzők (elhalasztók) és csúszs. bántalmaknál, az elektromozás minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció), masszázs (orvosilag vagy vírtelőkölés alakban, vagy elektro-masszázs) stb. Árak mérsékelték. Prospektus kívánatra.

ESCHÉ-TARSA POZSONY

Theodor Zehetbauer Wilhelmsburgban 12233. sz.
„Eljárás és készülék köröm-, pata- és cipővasalások előállítására“
című, 1898. január 8-ról kelt magyar szabadalmára vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szívós ajánlatok „W. D. 4498“ alatt **Mosse Rudolfhoz Bécs, I. Seilerstätte 2. intézendők.**

Legszébb Legjobb Legolcsóbb **PAP-ian PAP-ian PAP-ian**

Ár	Méret	Ár	Méret
10.-	1. szél sodrony ágycipő	6.-	6.-
1.80	1. szél sodrony ágycipő	6.-	6.-
2.80	1. szél sodrony ágycipő	12.-	12.-
3.40	1. szél sodrony ágycipő	8.-	8.-
3.80	1. szél sodrony ágycipő	1.50	1.50
4.80	1. szél sodrony ágycipő	4.50	4.50
5.50	1. szél sodrony ágycipő	5.50	5.50
13.00	1. szél sodrony ágycipő	12.-	12.-
1.30	1. szél sodrony ágycipő	2.50	2.50
2.50	1. szél sodrony ágycipő	1.50	1.50
5.50	1. szél sodrony ágycipő	4.50	4.50
1.00	1. szél sodrony ágycipő	40.-	40.-
4.00	1. szél sodrony ágycipő	7.50	7.50

GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosru gyáros, szőnyeg, függöny, vas-butorok stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kívánatra ingyen és bórmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszélőböltenek, nem tévesz árak kiserődtelnek, vagy a pénz visszazadatik.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti **Radó Antal.**
Kiadja **Lampel R. (Wodianer F. és fiai)** os. és kir. udv. könyvkereskedése **Budapest, Andrássy-ut 21. szám.**
Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden fűzet egyenkint is kapható.
Verses művek. (Lyra és epika.)
Aranv iskolai kiadás. Válogatott balladái. (11-12.) Toldi. (69-70.) Toldi esteje. (87-88.) Toldi szerelme. Szemelvények. (102-105.) Kisebb költeményei. Szemelvények. (74-75.) Az első lépés. Jókai ördöge. (101.) Katalin, Kevéháza. Szent László füve. (121-122.) Buda halála. (137-139.) Vojtina Ars poetikája. (144.) **Abrányi Emil.** Márciusi dalok és egyéb költemények. (85.) **Balassa Bálint.** Válogatott költeményei. (136.) **Berzsenyi Dániel.** Válogatott versek. (3.) **Csokonai.** Dorottya. Vig éposz. (10.) **Coppée.** A kovácsok sztrájkja. — Radó Antal. (4.) **Faludi Ferenc.** Versei. (249.) **Gvadányi.** A pelicsei nótárius. (79.) **Heine** költeményeiből. Endrődi Sándor. (132.) **Kalevala.** Részlet. Vikár B. (209.) **Kisfaludy Károly.** Válogatott költeményei. (19.) **Kisfaludy Sándor.** Válogatott regéi. (125.) **Kölcsey Ferenc.** Válogatott versei. (95.) **Lenau** verseiből. Feleki Sándor. (262.) **A kurucvilág költészete.** (42.) **Magyar népballadák.** (52.) **Magyar népdalok.** (150.) **Ovidius** költeményeiből. Paulovics. (192.) **Petőfi** összes költeményei. A legolcsóbb jegyzetes, tárgy szerint csoportosított kiadás. **Akantz, Neogrády, Telegydy, Tull** köpveivel. Szerkesztette **Bánóczy József.**
A helység kalapácsa. János vitéz. (183.) Elbeszélő költ. I-II. Radó V. (230 és 240.) Az apostol. Jakab Ödön. (230.) Románcok Lenkei Henrik. (235.) Haza és Szabadság. I-II. Radnai Rezső. (280 és 290.) Barátsg és szerelom. I-II. Ferenczi Zoltán. (250 és 270.) Családi versel. Szinyey F. (158.) Táj- és életképek. Vajda Gyula. (171) Vegyes költemények. I-II. Balassa J. 181. és 310.) Élete és költészete. Somogyi Gy. (210.) Elbeszélések és hírlapi cikkek. (44.) Utirajzak. (14.) **Két olasz költőné.** Radó A. (173.) **Szabolcska Mihály.** Versek. (34) **Tennyson.** Arden Enoch. (50.) **Tinódi Sebestény.** Válogatott történelmi énekei. (145.) **Vergilius Aeneise.** I. Baróti Szabó Dávid. (236-237.) **Verszeghy Ferenc.** Válog. költeményei. (165.) **Virág Benedek.** Válogatott költeményei. (115.) **Zrínyi Miklós.** Szigeti vészedelem. (8.)
Teljes jegyzék ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

Állandó Butor Kiállítás.

Nemcsak Budapest főváros, de Magyarország és Ausztria legnagyobb **Műasztalos és Kárpitos Butortelepe**
Óriási választék a legszolidabb és legmodernebb lakásberendezésekből, a leggyorsabb polgári berendezésektől a legfinomabb urasági butorzatokig. — Butoraink minőségért írásbéli kezességét vállalunk gyors és pontos kiszolgálást biztosítunk. — Számtalan megkeresésre értesítjük t. vevőinket és a n. é. közönséget, hogy ízületünk esakis kizárólag **VIII. ker., Kerepesi-ut 9/a.** alatt van a **Pannónia-szálló és Nemzeti színház** mellett. **Patyi Testvérek fő- és székvárosi butortelepe**
Nagy butor album 1 korona postabélyeg beküldése után bórmentve kapható.

ÁRTALOMHIRDETÉSEK

A hirdetések díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Minden szó egyszeri beiktatása
nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges - bélyeget kell mellékelni. Tudakozásunknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket
készenlő hirdetések és eredeti nyomatok még a legkisebb költségekben lehet feladni:

Erreker nővérek
dohányüzeméje
Teréz-körút 54. szám alatt.

Deutsch Miksa
Andrássy út 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fűrdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorsírónyomda
IV. ker. Kálmán-tér 3. szám.

Frank e Pál
könyvtár-kereskedés
IV. ker. Gróf Cziráky-féle palota.
Kosztály Lajos-utca. Kigyó-hegy.
(Koronaherceg-utca sarkán).

Fischer J. D.
hirdetési iroda
I. ker. Gerő-utca 1. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker. Váci-utca 17. szám.

Gölderer Jozsef
Andrássy út 50.

Goldberger Mór
könyvtár-kereskedés
II. ker. Fő-utca 17. szám.

Hasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker. Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohányüzeméje
Kerespest-út 60. (Takarékpénztár).

Kernberg Rozália
dohányüzeméje
VIII. ker. Múzeum-körút 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII. ker. Erzsébet-körút 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferenz-telek-térs 3.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eka-út 9. szám.

Nemetek S. J.
újság-árusája
IV. ker. Fő-utca 3. szám.

Ilj. Nagel Ottó
könyvtár-kereskedés
Múzeum-körút-utca (Nemzeti Színház sarkán).

Rohonczik Ilona
dohányüzeméje
VI. ker. Andrássy-út 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker. Váci-körút 33. szám.

Sopronyi V.
dohányüzeméje
VIII. ker. Kerespest-út 1. szám.

Szántó Mór
dohányüzeméje
IV. ker. Köcsög-utca 14. szám.

Schwartz József
hirdetési iroda
V. ker. Marokkó-utca 4. szám.

Schönwald Ferencné
dohányüzeméje
Ferenc-körút 31. szám.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker. Szervita-tér 3. szám.

Toldi Lajos
könyvtár-kereskedés
II. ker. Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Zliper és Kónig
zenemű-kereskedés
VI. ker. Andrássy-út 4. szám.

Próbák
Levelével boldogok lettek. Szeretlek Szeretlek! Kérem a felvilágosítást. Mama levele az irj, milliószor csokol. Irod. 12869

Házasságokat
4-5 ígen jó párhuzam ajánlatok megkereskedés, vagy férfiak mint hányok részére. Levélben tudakozásokra szivesen szolgálok felvilágosítással. - Levélkei Ferenz-telek út alatt további e lap kiadóhivatala. 12864

KERESLET.
Keresetek ügyes kézlány azonos mellé. Szentkirályi-utca 22. H. 39. Ugyanmint elegans tolették ügyes készítőit. 12842

Volt villamos
veszté ellen. a lezámolt iródnában és pénzkezelésben teljes juttatással bír, hasonló állást keres. Cim: VI. király-u. 90. sz. 12816

Egy ügyes
főhírnök-varrónó keresetű, a ki háznál dolgozik juttatásban, Svábjegy, Költő-utca szám alatt. 4238

Szabóné
felvételt és Állandós alkalmatnak jó fizetést. Ugyanmint ügyes tolették készítői. Duhó Ábrahám, VIII. Népszínház-u. 24. H. 22.

Egy
30-40 év próbát mindenes, ha a háztartás minden juttatással bír és jó bizonyítványokat rendelkezik, azonnal felvételt. Kigyó-utca 3. sz. I. em. 2.

Gazdasági állást
kores egy 24 év óta most 3-ik helyen egyházi. his családú, 40 éves erőtlen, egészséges, gyakorlatilag és elméletileg képzet, egy, ki a gazdasági és kereskedelmi tudományok területén bizonyítványokkal rendelkezik és állást keres. Kérlek, legényi és székelyi Sávtes megkereskedés, "Külföldi ország" jellegű a lapra kérésed.

Jékarban lévő
fonográf megvételre kereset. Ajánlatok a kiadóba, Fonográf úton kérem.

KINÁLAT.
Gazdasági v. titkári állásra ajánlok egy a magyar-országi gazd. akadémiát végzett, 15 évi gazdasági gyakorlatú bíró, nős, gyermekmentes, magyar nyelvben, mint egy fővárosi naplap beluncatára a fővárosban lakik. Birja a magyar, német és francia nyelveket. Beszélőképes nyelven. Állásokat keres, "Elnökök és gyakorlati" jellegű e lap kiadóhivatalához.

Nevelői
vagy korrepetori állást elvállal tanításban jártas. H. éves jöghalálra. Cim: E. M. Nádor-utca 15. H. 13. 4268

Utazónak
vagy helyi ügyeknek ajánlok bármily szakmában egy az egész országban utazó, jól beszélt, intelligens, jó megjelenésű fiatal nő egyén. Előrendű erő. Sávtes megkereskedés, "Külföldi ország" jellegű e lap kiadóhivatala tovább.

Kiváló
szépláras ember ajánlok másodlagos vagy hátrányos irányú munkára házon kívül, vagy otthoni elvégzésre. Ajánlatok, kérvényeket, költségvetéseket és hasonló dolgokat a kívántáig, halgatólag feleltem szívesen díjazás mellett. Cim: Dembinszky-utca 4. II. em. 24.

Pót-és magán-
visszafelrakás iránt, polgári vagy felbér. ker. isk. also oszt. tanulói, oleón és jól, felső kérekezdési iskola közepes-alsó végzettségű, melyben minden. Cim: Schwart Nábor V. ker., Csáky-utca 4. sz. II. 16.

Irodába
ajánlok egy fiatal, ügyes felbér kérekezdési író. Középszintű végzettségű fiatal ember. Sávtes megkereskedés, "Külföldi ország" jellegű e lap kiadóhivatala. Cim: Székely-utca 4. II. em. 24.

Előadásoknak
vagy pénztárosoknak ajánlok. Kéllő biztosítással rendelkezem. Marányi-utca 46. sz. 12829

Egy teljesen
különbözött elegáns bitorozó utcai szoba a nyugati pályaudvar közelében azonos kiadó. Cim: Székely-utca 4. II. em. 24.

Kerekpár
4-5 ígen új a gyártóztól és azonos típusú, melyben minden részegység rozsléteztetésére alkalmas. Cim a kiadóban. 11231

Szülői figyelmebe!
Alkalmi közbünel és azonos típusú, melyben minden alkaloma igen szép kifestésű verekek vannak és a legszebb sárváltsi darabok kisebb és nagyobb gyermekek számára. Irta: Csernely József, főv. tanító. Ára: I. korona. Kapható e lap kiadóhivatalában. 4186

Egy kitünő
jó forgalmú korecsma és vendéglő-üzem, mely a jelenlegi tulajdonosa által 20 év óta kezelték, betegesé, miatti azonos eladó. Bóvalmál. Irja: J. jellegű e lap kiadóhivatala.

Rögtön
előadás miatt egy romelt, teljesen berendezett 1-50 embert befogadó lakóház 280 forint háztörvényes költséggel. Házbörköltelenség csak augusztus 1-től. Bóvalmál Utjváros 10. 4234

Butorok
Gyönyörű kredeon, szőnyeg, divan, lámpák, székek stb. eladásra miatt oleón eladó. Cim a kiadóban.

Cimbalom
pedálos, oleón eladó. Kerespest-út 19. I. emelet 33. 12857

Hindentéle
asztalonok, asztalok, ugyanmint bitorozó, berendezés és minden e szakmába végző asztalozóknak olvállal. Haber-mann M. assalios VII. Rotterdamer-utca 67/b. 4226

Női léleklí!
Külföldi gyártmányú, szilv hársárvá, igen oleón asztalonok eladó. Bóvalmál e kiadóhivatalában.

Hegedőkötés.
Hegedélin tanított kitünő módszer szerinti, szerény díjazással. Cim: R. J. Sáv-utca 39/B. 4207

Wymotat a "Patria"
irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgóében. Budape. IX. Üllői-út 25.

Cs. kir. szab. m. kir. szab.

azaltakaró-ponyvák
és mindenemű termény-zsákok a legjobb minőségben és legújatonyanban szerrezték be.

FISCHER J.
zsák-és ponyvárakáruházu

Budapest, V. Nagykörúta-utca 18. Alapított 1822. Legszálbból kizálogatás. Minták ingyen, bérmentéssel küldetnek.

Hordók,
boros, pálinkás, eladatok és vetőtekek. Révész, Remete-utca 30 szám. 12798

„Dall”
Intensív-vasalógép

őntűfő

kettős eredmény felidő alatt.

Nem későnőségben szenvedő Nem Ártalmas faszen.

Ára csopmett 51/4 korona. I doboz „Dall”-izzóanyag (48 db) 1/2 korona.

✓ Kérlek kifejezetten a valódi „Dall”-ot.

✓ Kérlek kifejezetten a valódi „Dall”-izzóanyagot és ne fogadjunk el más „Dall” előírhatatlan és világhírűnek tevőd. ✓

Minden nagyobb vasár-és konyhaeszköz üzletben kapható. A hol napra, vagy nem valódi „Dall”-ot a nagyobb és kisebb Magyarországi részére:

Schaffer József Miklós
Budapest, VII., Kertész-utca 37.

Szűrés
(magyarul író) és közlésektől tanyaként tanít ókezlők tankönyveket a legkevesebb gyártóval bíró oklevéllel tanít, igen jótanyos feltételek mellett. Cim: Bártfai M. Király-utca 8. I. 45.

Hentesüzletet
mely jömenővel, csak ki-felöltéseséért mint kétévesi-összesítené vagyok eladni megforgatható. Áron. Bóvalmál az Üllői-út 105. számú hában. 12877

Szatosüzlet
a budai jobbtelekű üzlet egy, kényesreztve szűrés elutazása miatt minden előzetesen áron eladni. Bóvalmál a Fő-utca 59. számú üzletben. 12876

Szatosüzletet,
melyet átázta lélekek, mint élőképűt merek bárnéki is megvételre ajánlat, szűrésben foglalkozom. Bóvalmál a Körös-utca 42. számú hában. 12875

Különbözött
olcsóna bitorozó tiszti szoba. Áron kiadó. Domány-utca 28. I. em. 7.

Masszázt
egy előtanú vizsgyöntésű volt olcsóna beteg. Lakásán közeledő, szűrésben. Cim: Klausz-utca 10. föld. ajtó 3. 4202

Bécsi szabóné,
olcsóna szűrésben megvételre ajánlat. Kéllő ruhákat és kosztümöket készít megkelelt. Áron, vidékre is. Vider Gyulánál, Budapest, VI. ker. Lőrinc-utca 5. I. em. 4198

Nemzeti zenedét
végzett elbalmatlanító óhajt még egyházi levelet ádmi hában vagy háson kívül. Cim: Ország-ú. 6. I. 12. 4206

Videkek,
vagy helybeliek, kik hosszabb vagy rövidebb időre szobát bérelni olvállnak, szűrésben, világs és itékeztetés szobákat kaphatnak igen oleón áron. Főherceg Sándor-utca, 30. I. em. 15/B.

Singer-varrógépet,
a legszebb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállítunk. Láng J. és fia kerekpár, Budapest, Kereszt-körút 41.

Villanyvilágítási
szereleket, gaz és petroleum világítású helyiségek, továbbá átváltoztatást oleón olvállalja. Barta Károly VIII. Főh. Sándor-utca 32.

Okleves
tanítósé ajánlok helyben órak adására olvállatást. Cim: G. S. József-körút 2. Tözse.

Varrónó,
kitűnően jártas, saját lakásokon olvállatunk. Gyermekek ruháit is kifogástalanul végez. Cikkes díjazással. Irja: Lóránd, Wessely-utca 54. III. em. 45. 4423

Privát kutató,
iroda Váci-körút 39. Kényes megvételre, megvételre, nyomozások olvállal, ugyanmint családi-ügyekben: Kossuth Magyar Géza. Talhaló 10-2-ig. 1159

Aszfaltozást, termézetes aszfalttal
vizesítés lefedéseket, nedves falak szárazra tételét olvállal. Mál vällal. Dr. Heiberg Utvadás Budapest, Váci-körút 72.

Butorok,
rendkívül alkalmi vételekkel juttatoln olvállatunk részletek, szűrésben, megvételre. Helyén Hunyád-tér 3. sz. az udvarban.

Hölgyek vásárolnak
igen olcsóna maradekok árúhában, VII. ker., Károly körút 6., az udvarban (Hadik-Barkóczy-féle hában). Állandó nagy maradekvaszt a legolcsónabb e díjazás után. Csak 33. számú emeleti fejező a belső, melyben mindenféle, valamint a földjában egyéb módosítást s kiegészítést foglalkoztatunk.

Enn pöttök példányát a m. kir. Államvasutak igazgatójának díjazású olvállatában (Budapest, VI. Csengery-utca 33. számú emeleti fejező) a kaphatók kiütelteit írték - a példányok lesznek.

Budapest, 1902. júl. hó 8.

Utánymotet nek juttatunk.

Gummi.
valódi francia gyártmány legbiztosabb és nem ártalmas tucatja 1,20, 2, 4, 5, 6 t. t. Megrendeléseket titoktartás mellett eszközöli.

Szabadalmakat
kisziközöl és értékesít

PATAKY H. és W.
utóda

dr. Wirkmann József
hítes szabadalmi ügyvivő

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök,
használtak és újak, teljesen szerelve, igen oleón kaphatók

Wener A. utódnál
Budapest, IX. Üllői-út 123.
a régi vámmal együtt.

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás

Magyar Könyvtár.
Szerkeszt: Radó Antal, Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden feltétlen gyenkinet is kapható: Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvtár-korcsokozás